V.

Sprawozdanie Dyrekcyi

p

C. k. Gimnazyum IV.
w Krakowie
za rok szkolny 1906.

TREŚĆ:

1. Dzień w Atenach. (Wspomnienie z międzynarodowego kongresu archeologicznego w r. 1906). Napisał: M. K. Bogucki.
2. Część urzędowa.

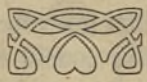

Biblioteka Jagiellońska
1003046846

W Krakowie — 1906.
Nakładem funduszu naukowego. — Drukarnia A. Koziańskiego.

2

400130
II 5(1906)

Dzień w Atenach.

(Wspomnienie z międzynarodowego kongresu archeologicznego w r. 1906).

Napisał: *M. K. Bogucki.*

Godzina po szóstej rano. — Na ulicy stadionu, gdzie mieszkam, pusto i głucho — wszystko wokół śpi jeszcze. Tylko Likabet naprzeciw rzeźwi się w chłodnych promieniach słonecznych, które srebrnemi strugami zalewają jego stożkowate zielone zbocza i białą na szczycie kaplicę św. Jerzego. – Nad miastem blade obciągło się niebo barwy silnie wypłowiałego turkusu, niepokalanie czyste, ale w tonie ciepłe, soczyste.—Ta bladość nieba greckiego, wzmagająca się z gorącem dnia, uderzała nas szczególniej na morzu, gdy wypełznięte turkusy firmamentu odcinały się tak ostro od szafirowej tafli fal... I nagle przypomniało się inne, drogie, ojczyste niebo, przypomniały ciemne błękity Włoch, przypomniał podobny srebrny, rzeźwy ranek, w którym stanąłem na lądzie greckim, w Patraj... Jedziemy do Aten. Pociąg pomyka brzegiem zatoki korynckiej. Z jednej strony morze sino-szafirowe, lekką mgłą przesłonięte, ówdzie zielonawo-niebieskawe, z kraja zupełnie zielone. Z drugiej od czasu do czasu, groźne postawą, jakby wzbronić chciały rzeczy, na tej ziemi, świętokradzkiej, tuż koło toru kolejowego staną strome stoki skalne, w dali, puchami śniegów zawalone, drzemią sędziwe szczyty górskie; tu mignął łąki, pełne krwawych maków, zło-

tych mleczów, bladych stokroci, różowego jakiegoś kwiecia z rojami w powietrzu motyli, zamajaczeje cmentarz wiejski z zamyślonymi żałobnymi cyprysami, zielono-srebrzyste przy drodze oliwniki spojrzą na nas swemi staremi, zaspanemi oczyma; w jakiejś chwili pociąg wpadnie z hukiem na most, zawieszony nad rzeką górską o szerokiem korycie z odrobiną białej w dole wody i masami siwych piasków i żwirów. Rzeźwe zapachy zaciągną od kęp pinii, dumających nad brzegiem morza. Pracujący w polu koło winnic wieśniacy oderwą na chwilę oczy od roboty, a wtenczas widać czarne, spalone, wychudłe, zwykle brzydkie twarze kobiet, i mężczyzn o typie nieraz wprost pysznym. — Przejeżdżamy koło Megary... Z zadumy wyrwało mię wejście służącego hotelowego. Życząc dobrego dnia i przepraszając, że wszedł bez pozwolenia, bał się jednak, by napój: kawa czarna, po turecku z fusami i cukrem przyrządzona, przez czekanie nie wystygła, postawił na stole fusy i mleko, zowiące się tu śmietaną: krema, i oddalił się po wyrównaniu rachunku, jak na taką kawę, przesadnego. Zwyczajnie jednak życie w Atenach nie jest tak drogie i za zupełnie przyzwoite śniadania drugie i obiady niewieliśmy płacili.

Najadłszy zaś, napiwszy do syta,

wybrałem się w drogę ku akropoli. — Szedłem ulicą stadionu, placem Konstytucyi, ulicą filelleńską i Amalii. — Gdy w Rzymie prawie co krok spotykamy się z zabytkami tysiącoletniej jego przeszłości, różne fazy rozwoju kulturalnego reprezentującymi, to w Atenach pomniki minionych lat skąpo i na małej zachowały się przestrzeni i to jedynie z doby klasycznej. Z epoki między tą a bieżącą, liczącej przecie niemal półtora tysiąca lat, prawie nic wybitniejszego nie zostało. — Ateny, porównane z Rzymem, robią wrażenie miasta zupełnie młodego, nowoczesnego, noszącego jednak wszędzie ślady czegoś, co niewykończone jeszcze, co tworzy się dopiero. — Ale nędzna, turecko-albańska z końcem wojen o wyswobodzenie mieścina, licząca zaledwie dwa tysiące mieszkańców, kupa gruzów raczej, niż osada ludzka, żwawo zdobywa sobie elementa wielkomiejskiego życia kulturalnego. — Minąwszy pałac królewski, pospolity, kasarniany, i niepokaźny, z dziewiątego wieku po Chr. pochodzący, kościół rosyjski w stylu bizantyńskim, zbudowany przez cesarzową grecką Irenę, znalazłem się

przed t. z. bramą Hadryana, która łączyła niegdyś stare miasto z nową, przez tegoż cesarza koło świątyni Zeusa olimpijskiego zbudowaną dzielnicą. Brama przedstawia się jako łuk piątrowy w stylu korynckim, rzucony w poprzek ulicy, wiodącej na obszar świątyni. Z potężnego chramu, rozpoczętego pierwotnie w stylu doryckim, a wykończonego po wiekach całych w korynckim, zachowało się w rogu południowo-wschodnim 13 kolumn, wysokich na 17 przeszło metrów, z architrawem, i z szeregu wewnętrznego od strony południowej dwie. — Przez bramę Hadryana dostajemy się na ulicę Hadryana, zdążając na akropolę. Skręciwszy w pierwszą ulicę na lewo, stajemy na małym placyku, w środku którego wznosi się na kostkowatem podmurowaniu dobrze zachowany pomnik Lysikratesa; mała, okrągła świątyńka w najpiękniejszym stylu korynckim, — najstarszy zabytek tego stylu – zbudowana na pamiątkę zwycięstwa, jakie Ateńczyk Lysikrates odniósł w r. 335. przed Chr. jako kierownik chóru chłopców. Na szczycie dachu, zrobionego w kształcie kwiatu, a wspartego na sześciu smukłych półkolumnach, stał niegdyś, pamiątka tryumfu, spiżowy trójnóg. — Ulicą Byrona wychodzimy na bulwar, a następnie skręcamy na prawo. Znajdujemy się w południowo-wschodniej połaci akropoli, tuż przy teatrze Dionysosa, opartym terasowatemi siedzeniami o stok góry zamkowej. Ponieważ na dokładniejsze zbadanie teatru, który różne przechodził koleje, różnym ulegał przeobrażeniom w długiej epoce chwały swej i upadku od wieku piątego przed Chr. do trzeciego po Chr., więcej trzeba poświęcić czasu, odłożyłem więc zwiedzenie go na później i puściłem się naprzód na zachód, ku wnijściu do akropoli. Akropola wygląda z tej strony cudownie. Potężne podmurowania zbiegają zuchwałemi ścianami głęboko w dół. Na nich wysoko, — ośmdziesiąt niemal metrów ponad poziomem miasta — przyparte do południowej krawędzi wzgórza nagiego wokół, skalistego, poszarpanego, dumają złociste marmury partenonu pod namiotem rozkosznego nieba, w blaskach tegosamego słońca, co świeciło chwałom i klęskom narodu, które je wzniósł, jego weselom i smutkom, tegosamego słońca, co świeci późnemu, gorącą czcią przeszłość swą otaczającemu synowi tej ziemi, i błogosławionym oczom przybysza, który przychodzi umacniać swe serce

wielkimi w krainie myśli i czucia tworami jednego z najpierwszych w dziejach kultury ludzkiej narodów. — Mijam graniczące bezpośrednio z teatrem gruzy świątyni Asklepiosa i odejon Herodesa Attikosa, mały, na jakie sześć tysięcy widzów obliczony teatr — dionysosowy mieścił ich piętnaście tysięcy. Łagodnie wznoszącą się ścieżką dostajemy się wreszcie do starożytnej, w połowie 19. wieku przez francuskiego uczonego Beulé'a, odkrytej bramy z dwoma po bokach warownemi basztami, a przeszedłszy ją, jesteśmy u stopni, wiodących do propylejów. Z prawej strony mamy wielki bastyon, dźwigający na sobie jońską świątyńkę Niki, z lewej potężny, lecz pospolity, z 27. roku przed Chr. pochodzący, postument pomnika Agrypy. Od bramy Beule'a prowadzą w górę schody marmurowe, w przeważnej części zupełnie zniszczone, tylko z prawej strony dobrze zachowane. Podążamy ku propylejom. Stojąc na schodach u góry, tuż przy propylejach mamy przed sobą prześliczny krajobraz: w oddali, naprost nas, morze z Eginą i Salaminą, po bokach góry: Parnes i Hymettos, tuż u stóp, z prawej strony, Areopag, wzgórze nimf, na lewo pnyks, t. z. więzienie Sokratesa, wzgórze muz z pomnikiem Filopaposa, poza tem bieleją ścieżki i gościńce, a na horyzoncie siwieje zieleń lasów. — Idziemy przez propyleje, składające się z pięciobramnej partyi środkowej, przed którą od zachodu i wschodu umieszczono krużganki o wysokości nierównej dlatego, że budowla stoi na stopniowo wznoszącym się terenie. Fronty obu krużganków wykonane w stylu doryckim, strop wspiera się na kolumnach jońskich. Do krużganku zachodniego przytykają z prawej i z lewej strony dwa pawilony boczne, frontami zwrócone ku drodze, prowadzącej na akropolę. — Wychodzimy na terasę zamku, pełną traw bujnych i asfodelów, zasłaną gruzami, nad którymi z prawej strony góruje partenon, z lewej erechtejon. Cała powierzchnia grodu zasiana była niegdyś świątyniami, jeżyła się lasem posągów spiżowych i marmurowych, darów wotywnych; wszystkie zwiała burza wieków, pozostawiając ledwo marny ślad w formie postumentu, albo nasieku w skale. — Partenon jest ruiną, budzącą, nawet, gdy się ją z blizka ogląda, cześć i podziw, zarówno rozmiarami swymi, jak proporcyami, szlachetnością materyału, na którym czas złotą patynę sędziwości położył, głębokością wreszcie artystycznego

poczucia twórców swoich *). — Stojący naprzeciw partenonu w północnej części wzgórza erechtejon, zwany tak dlatego, że w nim obok Ateny czczono także mitycznego króla Attyki Erechteusa, jest prześliczną świątyńką jońską, wzniesioną na miejscu drogich dla Ateńczyka wspomnień: sporu Ateny i Posejdona o dzierżenie Attyki. Pamiątki tych zapasów: drzewo oliwne, zaszczepione przez Atenę, i szczelina wraz z źródłem słonem, które dobył Posejdon w skale uderzeniem swojego trójzęba, znajdowały się w otoczonem murami podwórzu świątyni od strony zachodniej i w podziemiu jej. Cudownie piękny portyk północny, wsparty na sześciu kolumnach, i południowy w którym architraw i gzyms dźwiga miasto kolumn sześć dziewic, nigdy nie przestaną budzić podziwów i zachwytów. — Między erechtejonem a partenonem leżą potężne podwaliny najstarszej na zamku świątyni Ateny, której plan i rozkład dokładnie można wytropić w sędziwej ruinie. Rzeźby, napisy i inne zabytki, dobyte na wierzch przy rozkopywaniu powierzchni zamku, nagromadzono w muzeum, leżącem w południowo - wschodniej jego stronie. Z pomieszczonych tu rzeczy uderzają: w pierwszej sali fragmenty dwóch przyczółków wapniowych z wieku VI., w których jako główna postać powtarza się Herakles, — oba polichromowane. W sali drugiej budzą interes wapniowe przyczółki, które zdobiły niegdyś wspomnianą powyżej najstarszą na akropoli świątynię Ateny. W jednym przyczółku trójciały Tyfon w walce z Zeusem — druga połowa przedstawiała Heraklesa, potykającego się z wężem Echidną, — w drugim przyczółku walczył Herakles z Trytonem w przytomności attyckiego króla Kekropsa. Oba przyczółki noszą silne ślady pomalowania, a zawieszona na ścianie akwarela pokazuje, jak wyglądały zaraz po dostaniu ich z ziemi. Dają nam one doskonałe wyobrażenie o staroatyckiej plastyce, gdy jako wątku używała jeszcze wapienia. — Uderzają przechodnia zaraz na pierwszy rzut oka statuetki w sali szóstej, które przedstawiają dziewczęta, zostające w służbie Ateny. Najstarsze z tych marmurowych polichromowanych, dziwnie pięknych figurek o de-

*) Doskonałe omówienie partenonu i innych, na akropoli zachowanych zabytków, dał prof. Jan Bryl w rozprawie swojej, umieszczonej w sprawozdaniu gimn. żeń. w Krakowie (pałac spiski) za rok szkolny 1904/5 p. t.: „Akropolis w Atenach.“ Tam też odsyłamy po szczegóły.

likatnych rysach twarzy, wązkich skośnych oczach, uśmiechniętych ustach i manierowanej draperyi, sięgają połowy wieku VI., najmłodsze powstały w każdym razie przed rokiem 480., gdyż znaleziono je w t. z. perskiem rumowiskiem, które utworzyło się, gdy po najeździe Azyatów plantowano akropolę. W sali siódmej, która podobnie jak ósma, mieści w sobie rzeźby partenonu, o ile dochowały się w Atenach, i odlewy gipsowe tych, które zabrano do Londynu, wpada zaraz w oko prześliczna polichromowana główka młodzieńca. Dalej idą metopy partenonu, przeważnie w odlewach, nieco oryginałów. Przedstawiają one w płaskorzeźbie, odciętej od tła, sceny z walki Kentaurów z Lapitami na weselu lapickiego króla Pejritoosa. Z wschodniego przyczółka świątyni, przypadającego nad wejściem do niej, a wystawiającego urodzenie Ateny z głowy Zeusa, brak obu tych postaci głównych; te, co się zachowały, dano częścią w odlewach, częścią w oryginałach, w postaci to stojącej, to leżącej. W rogach, oznaczając miejsce i czas przedstawionej sceny, Helios wynurza się na rydwanie, którego jednak jeszcze nie widać, a Selene połową jeszcze ciała widna jest oku, podczas gdy z zanurzonych wraz z rydwanem w nurtach Okeanosa koni głowy tylko jeszcze wystają. Przyczółek zachodni, mający za treść spór Ateny z Posejdonem o Attykę, gorzej się jeszcze przedstawia; są to przeważnie odlewy: Ateny, Amfitryty i innych postaci z orszaku Posejdona, w lewem narożniku spoczywa tak zwany Ilissos. Część tej strony przyczółka znajduje się jeszcze na świątyni. Na innych ścianach widzimy odlewy lub oryginały słynnego fryzu partenońskiego, który, szeroki na jeden metr, a długi na 160, biegł na zewnętrznej stronie celi partenonu. Część zachodnia: przygotowania jeźdźców do pochodu, zachowała się prawie zupełnie na świątyni. Inne strony: północna i południowa, wyrażały zastępy jeźdźców, rydwany z powoźnikami, pieszych, muzyków, ludzi z dzbanami ofiarnymi i misami, zwierzęta ofiarne. Od strony wschodniej szły grupy dziewcząt i mężczyzn z przyborami ofiarniczymi. Środek, z którego kilka oryginałów mamy przed sobą, przedstawiał zgromadzonych 12-tu bogów olimpijskich, siedzących na krzesłach i czekających na procesyę. — W sali dziewiątej uwagę zajmują głównie płaskorzeźby z balustrady świątyni Niki, wystawiające boginie zwycięstwa to przygotowujące hełm i na-

golenice do pomnika zwycięskiego, to zabierające się do ofiary z buhaja, to wreszcie jedną, cudownej piękności, odwiązującą sandały. – Mniejsze muzeum, leżące tuż obok, ważne więcej dla specyalisty archeologa, zastawiłem sobie na później. — A, choć niebawem miałem tu być znowu, gdyż dzisiejszy pobyt zarówno tutaj, jak w muzeum narodowem, dokąd się następnie wybierałem, miał na względzie uczynienie zadość ciekawości, celem spokojnego później zwiedzania pamiątek, i miał mi posłużyć jako wskazówka przy rozkładzie czasu, to jednak z żalem opuszczałem akropolę. Wracałem, a po drodze snuł się rój obrazów, które wszystkie w dziwny sposób kupiły się koło partenonu: widziałem w mistycznych mrokach pod płaskim kasetonowym dachem celi świątynnej, wśród dwu szeregów barwionych kolumn, spoczywających jedne na drugich, związanych z sobą festonami, zdobnych w spiżowe tarcze, jaśniejących kością słoniową i złotem, w obłokach nikłych dymów kadzidlanych, posąg dziewiczej opiekunki miasta; cichy szept zachwytu szedł między gromadą pobożnych, skupionych przed szrankami kolosu... Nagle ten obraz przesłonił inny: wzrok próżno szuka dostojnej bogini wśród grubszych jeszcze mroków, które rozjaśnia słabo połowa olbrzymich drzwi wchodowych — druga zabita drewnianemi skrzydłami; dawne podwoje wchodowe rozszerzone, płaska apsyda wydłuża budowlę, ściany pokrywają tępe malowidła, a pułap nad ołtarzem w chórze zdobi obraz Bogarodzicy. Mdłe dymy kadzideł i monotonne pieśni zalewają szeroki przestwór świątyni... I oto nowe widzenie: biały tynk kryje dawne malatury, ściana z obrazami i ołtarz znikły, a z minaretu na stronie południowej wzywa muezin dzieci Allaha do modlitwy... I jeszcze jedno — okropne: grzmot dział, pękanie bąb i nagle, huk straszliwy; ręką niemiecką wycelowany pocisk działa zapala nagromadzone przez Turków w partenonie zapasy prochu i arcydzieło Iktinosa wali się w gruzy... Smutny schodziłem z góry zamkowej. Ale przede mną w jasnej dali śmiało się szafirowo - zielone morze, błękitne góry dumały spokojnie, nad głowami radowało się blado-turkusowe niebo. Wszystko było barwą, wszystko ciepłem, wszystko ukojeniem.

Z prawej strony zostawiwszy za sobą poszarpane skały akropoli, a w lewej dzikie głazy Areopagu, podążając w kierunku

północno-zachodnim uliczkami, których nazwiska dziś już nie pomnę, wyszedłem na tak zwany krużganek gigantów, otoczony nędznemi lepiankami o wielkim wyrazie. Tu znajdował się w starożytności rynek państwowy, zapełniony różnorodnymi budynkami państwowymi i pomnikami, z przytykającą do niego targowicą handlową, z której jako jedyny szczątek została, zbudowana w północnej części, hala pergameńskiego króla Attalosa. Uliczką, tuż obok biegnącą, dostałem się na ulicę Hadryana i skręciłem, uszedłszy kilkanaście kroków na prawo, w ulicę Ateny. Jadąc tramwajem konnym w kierunku południowo-północnym, stanąłem wreszcie na placu Zgody. Stąd w kierunku północno-wschodnim puściłem się ulicą patysyjską do muzeum narodowego. Wstęp i tutaj bezpłatny. Ogółem w Grecyi nigdzie ani do muzeów, ani do ruin wstępu się nie płaci. – Tu już las zabytków niezbrodzony. Przebiega się więc tylko na razie sale, zatrzymując jedynie przy tem, co najwybitniejsze. Wielki interes budzi zaraz sala druga nagromadzonemi tamże wykopaliskami Schliemanna głównie z Myken, które pozwoliły bliżej poznać epokę heroiczną, znaną przedtem jedynie z epopei homerowych. Wszystkie te przedmioty znaleziono na zamku mykeńskim w głębokości kilkunasto-metrowej w pięciu kowanych w skale grobach tuż za lwią bramą. Każdy grób zamknięty był od góry belkami drewnianemi i ułożonemi na nich płytami kamiennemi. Groby mieściły w sobie kilkanaście szkieletów mężczyzn, kobiet i jednego dziecka wraz z całą masą kosztownych sprzętów, przyborów lub broni. Przedmioty wykopane są najróżnorodniejszej treści. Tu mamy kamienie grobowe z wapienia, pokryte nadzwyczaj płytką płaskorzeźbą prymitywną jeszcze, ale zdradzającą doświadczoną już rękę, tam kości, spoczywające niegdyś w grobach i osłonięte złotemi maskami twarzowemi. Tu bronzowe ostrza kopii, bronzowe miecze, złote, albo złote a kryształem górskim wykładane, głownie kordów, klingi sztyletów z budzącym podziw różnokolorowym metalowym ornamentem, przedstawiającym ludzi i zwierzęta, ówdzie złote dyademy kobiece, szpilki srebrne z bursztynowemi główkami, złociste pierścienie, okrągłe płytki ze złota, zdobione spiralnymi ornamentami, liśćmi, motylami. Mamy gliniane naczynia rozmaitego kształtu z malowanymi ciekawymi ornamentami, puhary

złote, zdobione kwiatami, rozetami, gołąbkami. Wszystko, co tu widzimy, odbiega daleko od tego, co zwykliśmy nazywać greckiem, i nosi na sobie ślady przemożnego wpływu kultury narodów, z którymi Grek owoczesny zostawał w mniejszej, lub większej styczności: Egiptu i ludów z nad Eufratu. To epoka mykeńska z Kretą jako środowiskiem. — Z rzeczy, wykopanych poza Mykenami, na pierwszem miejscu położyć należy dwa złote puhary, znalezione w kopulastym grobowcu w Wafio pod Spartą. W wypukłej płaskorzeźbie przedstawiają one w sposób, budzący zarówno pomysłem, jak rysunkiem najwyższy podziw, znane polowanie na buhaje. Opuszczamy salę mykeńską z wrażeniami, które na długo w duszy zostaną niezatarte. — Dalsze sale mieszczą w sobie rzeźby, reliewy nagrobkowe, naczynia gliniane, terrakoty, bronzy. W oddziale rzeźb reprezentowane są różne epoki, od VII-go wieku począwszy, aż do doby rzymskiej. Między archaicznemi uderzają stele grobowe, n. p. Lyseasa, dobywająca postać zmarłego nie rzeźbiarskimi środkami, lecz barwą, i Aristiona z płaskim pomalowanym reliewem. Z rzeźb głębokie robi wrażenie pełny religijnego nastroju, znany reliew eleusyński, przedstawiający Demetrę, Korę i Triptolemosa, główka kobieca, cudownej wprost piękności, w stylu Skopasa, podoba się t. z. Hermes z Andros o marzycielsko-melancholijnym wyrazie twarzy, budzi interes słynna kopia Ateny Partenos Fidyasza, uderza statua wojownika, upadającego na kolano, w stylu rzeźbiarskich robót pergameńskich. — Zbiór rzeźb nagrobkowych należy do najciekawszych i najpiękniejszych zabytków tego muzeum, a jest ich mnóstwo. Najwięcej podobają się i zajmują: Hermes, podający rękę zmarłej, pogrążony w żałobie, na pokładzie okrętu siedzący młodzieniec, stela, na której przed umierającą matkę przynoszą na ręku dziecko, ojciec wreszcie i syn. Nagrobki przedstawiają się w formie prostych ociosów, albo świątyniek, dają scenę pożegnania z nieboszczykiem, uściskiem dłoni wyrażoną, albo wystawiają kobiety z kasetką na klejnoty, młodzieńców z oznakami zajęć gimnastycznych i t. p. Aczkolwiek produkty rzemieślnicze, szczerością uczucia i techniką wznoszą się na wyżyny artyzmu. Cichy żal przenika wszystkie i udziela się widzowi, rozmyślającemu nad tą pięknością, siłą, męstwem, które w pyły się rozmiotły. — Trzy sale obejmują naczynia gliniane

w olbrzymiej liczbie, przedstawiając długi szereg form rozwojowych od epoki przedhistorycznej do rzymskiej. Mamy tu więc przedhistoryczne naczynia z Troi i Cyklad z gładką powierzchnią niemalowane, lub bladą przeciągnięte farbą, z epoki mykeńskiej, sympatyzującej szczególnie z linią krzywą i spiralną, zdobione motywami, zaczerpniętymi ze świata roślinnego lub zwierzęcego, mamy reprezentantów stylu geometrycznego, wznowionego mykeńskiego z napływem motywów oryentalnych: palmetów, lotosów, lwów i panter, mamy zabytki stylu korynckiego i attyckiego o czarnych figurach na tle czerwonem, później figurach czerwonych na tle czarnem, do których wątku dostarcza mitologia lub życie codzienne. Kształty naczyń, przeznaczonych do najróżnorodniejszych potrzeb życia, od stągwi na płyny, do flaszeczek na pachnidła, wątek ich i rozmiary, przedstawiają nadzwyczaj bogatą skalę. — W trzech salach leżą terrakoty; między niemi wyszczególniają się słynne figurki tanagryjskie, przedstawiające dziewczęta, z wyraźnymi wpływami Praksytelesa, grupa grających w warcaby, kobiety, piekące chleb, świetne karykatury i znakomite typy ludowe. W ostatniej sali, sali bronzów, znajdują się rzeczy najrozmaitsze, znalezione w Olimpii, Delfach, na akropoli ateńskiej, lustra metalowe, przybory toaletowe, kamienie do głosowania dla sędziów, statuetki, przedstawiające ludzi i bogów. — Gdy się porówna zbiory muzealne Aten ze zbiorami Florencyi, Rzymu, albo Neapolu, to zaraz rzuca się w oczy nadzwyczajne ubóstwo zabytków z epoki średniowiecza i renesansu, które tu prócz budowli kościelnych i malatur bizantyńskich nie mają żadnych przedstawicieli, jak również dzieł późniejszej doby kultury greckiej i rzymskiej. Wartość muzeów ateńskich leży w zabytkach archaicznych i dla przeciętnego widza nie jest dość jasna. On przechodzi te liczne sale prawdopodobnie z uczuciem nudy: takie przynajmniej wrażenie robili na nas Grecy i z miasta i z prowincyi, których interes dla zabytków muzealnych obudził się widocznie na tle kongresu archeologicznego. Wśród żywej rozmowy albo, przerzucając bursztynowe kamienie swych różańców, wędrowali z sali do sali w wyczekiwaniu czegoś ciekawszego i więcej interesującego, i z niezaspokojonemi życzeniami opuszczali muzeum narodowe. — Godzina była dwunasta, kiedy nas z muzeum wyproszono. Po-

nieważ tego dnia o godzinie drugiej po południu miało odbyć się przedstawienie Antygony, trzeba więc było zabierać się powoli ku domowi. – Ruch w tej stronie jest marny. Kto chce poznać rodowitego Ateńczyka, jak on mieszka i porusza się, niech się uda w starą część miasta, koło targowicy i akropoli: tam to wre i kipi życie prawdziwie południowe, bezpretensyonalne, nie krępujące się niczem; życie uliczne w innych partyach miasta, nosi charakter więcej europejski. Mężczyźni i kobiety zwyczajnie ubierają się podług mody francuskiej. Stosunkowo rzadko można na ulicach Aten napotkać strój narodowy: stanowi go biała koszulka, w równoległe fałdy układana, z szerokimi u pięści rękawami, spięta w biodrach pasem, sięgająca do kolan, narzucona na nią krótka ciemna kamizela, albo płaszcz koloru białego, kamasze czarne, ujmujące łydki, i sandały albo płytkie pantofle z wyciągniętym szpicem, ozdobionym olbrzymim pomponem i zwyczajnie czerwony fezik. Typ kobiet i mężczyzn w mieście nieszczególny. — W restauracyi było jeszcze pusto; dobyłem więc kupiony poprzedniego dnia wieczór na ulicy, dotąd dla braku czasu nieczytany numer „Estyi“, i przeglądałem bieżące wiadomości, a w feljetonie urywek z jakiejś lichej powieści, tłómaczonej z angielskiego. Numer niezbyt wielkiej objętości kosztuje 5 lept (4 hal.). Dzienników ogółem wychodzi w Atenach dużo i to tanich – jeden numer kosztuje najwyżej 10 lept. Ateńczyk nowoczesny odziedziczył po swych przodkach wielki interes dla spraw politycznych i gazety czytywać lubi. Bujne życie stronnictw politycznych w mieście podnieca ruch dziennikarski. — Wreszcie „godzina obiadu nadeszła szczęśliwa“. Z karty, życzącej „kalin oreksin“ (smacznego apetytu), wybrałem, aby podtrzymać tradycye kuchni włoskiej — „supa me spageta“ (rodzaj polewki z drobnym makaronem), „arnaki psimeno“ (baraninę pieczoną), zachwalonego jako osobliwość „oktapodi“ (polipa), przyprawionego z cebulką na kwaśno, o smaku łykowatym podeszwy, jakieś „glikisma“ (leguminę) tak dziwnie słodkie, iż mdłości wśród jedzenia brały, wreszcie „jaurti“, stęgłe mleko kwaśne kozie z cukrem. Ostatniej potrawy dojadałem przy dźwiękach przeciągającej ulicą katarynki, która grała mandolinę z akompaniamentem fortepianu. Spodziewałem się usłyszeć coś narodowego, usłyszałem jednak ku niemałemu zdziwie-

niu „Donauwellen“, Małgorzatkę i znaną aryę z Marty. – O muzyce greckiej w ogólności i o śpiewie nie wyniosłem prócz jedynego przedstawienia Antygony korzystnych wyobrażeń. To, cośmy słyszeli w Atenach, Delfach, Koryncie, Epidaurze, było albo chaotycznie dzikie, albo nudne nad wszelki wyraz, ślamazarne. — Było koło pół do drugiej, gdy przyszedłem do hotelu. Po drodze kazałem efebowi ateńskiemu oczyścić obuwie na uroczystość popołudniejszą. W uznaniu zasług, jakie położył w ciągu kwadransowej niemal roboty nad butami, od wielu dni nieczyszczonymi i tak silnie zabłoconymi, iż tumany kurzu wzniecił przy ich odświeżaniu, dałem mu 20 lept. Był zdumiony hojnością datku. Chłopcy ci słyną ogółem z uczciwości i można ich tanio użyć do wszelkiego rodzaju drobnych usług. – Przywdziawszy szaty godowe, podążyłem ulicą stadionu, Amalii i Olgi do stadionu Herodesa Attikosa, gdzie miało się odbyć przedstawienie Antygony Sofoklesa. Zastaliśmy już tłumy ludzi, cisnące się do tej olbrzymiej, na pięćdziesiąt przeszło tysięcy widzów obliczonej budowli, wzniesionej w połowie czwartego wieku przed Chr. i przeznaczonej na wyścigi panatenajskie wierzchem i na rydwanie. Zniszczoną mocno kazał odnowić niedawnemi laty bogaty Grek Awerof; dalszą robotę nad wzniesieniem wyższych siedzeń — siedzenia biegną tu, jak zwyczajnie w takich budowlach, terasowato — podjęto po jego śmierci. Jako członkowie kongresu archeologicznego mieliśmy wstęp wolny i niższe szeregi miejsc zarezerwowane. Las parasolów i parasolek chwiał się nad marmurowemi siedzeniami: skwar był szalony; mniej wytrzymali poobwiązywali głowy białemi chustami. Wygodne różnokolorowe poduszeczki zapraszały do zajęcia miejsc. Siedzieliśmy w łukowato wygiętej części stadionu, a choć widzów było kilka tysięcy, robili wrażenie małej zaledwie garstki. Wyczekiwano przybycia króla i dworu. O godzinie kwadrans na trzecią zjawił się w istocie, powitany głośnem „zito“! (niech żyje), i zajął wraz z swą rodziną siedzenia, poczem rozpoczęło się przedstawienie. Burzą oklasków powitane, wyszły z pałacu królewskiego Antygona i Ismena, by przed dwoma i pół niemal tysiącami lat po raz pierwszy tutaj uświetnione bole rodu Labdakidów wznowić przed późno urodzonymi potomkami klasycznych widzów Sofoklesa i zbiegłymi

z całego świata gośćmi grodu Teseusa. Grano bez koturnu i maski. Całość, jak na rzecz, dawaną przez amatorów, wypadła udatnie, a niektórzy aktorzy grali zupełnie zadowalniająco, jak n. p. Kreon (p. Kiparissis, kierownik Towarzystwa dla przedstawiania starożytnych dramatów greckich), Tejresias (p. Mawromichalis), Hajmon (p. Kiwelos), sympatyczną Ismeną była p. Mawromichali, dobrze pojął i oddał swą rolę jako strażnik p. Terzakis. Najsłabiej przedstawiła się bohaterka, p. Papa, pełna przesadnej patetyczności. Chór starców tebańskich dostrajał się doskonale do partyi dyalogowych i głosami pięknymi — dawano rzecz monodycznie — i śpiewem, pełnym wyrazu. Muzyka, skomponowana przez Nowogreka, zdawała się nam bliższą, niż mendelsohnowa, uczuć, złożonych w oryginale. Grecy oklaskiwali gorąco grających, głównie w miejscach, które zawierały głębszą myśl etyczną, społeczną, lub polityczną. Tekst wygłaszano z nowogrecka, co dla obcych, nieznających tego języka, było grubem utrudnieniem. Ale i przeciętny Grek, który nie wyniósł ze szkoły znajomości języka Sofoklesa, nie znajdował się w korzystniejszem położeniu. To też prawdopodobnie było powodem, że wspomniane powyżej Towarzystwo dramatyczne wydało rodzaj programu, zawierającego szczegółowe streszczenie partyi dyalogowych i chórów pióra p. Mistriotisa, profesora literatury greckiej w uniwersytecie ateńskim i prezesa tegoż Towarzystwa. Program, na którym zaznaczono, że przedstawienie odbędzie się na cześć członków międzynarodowego kongresu archeologicznego, ozdobiono podobiznami amatorów i wybitniejszych członków Kółka.

Na zakończenie dnia, by dosnuć do końca nici wrażeń, odebranych w stadionie, postanowiliśmy odwiedzić miejsce urodzenia Sofoklesa, Kolonos Hippios, leżący trzy kilometry poza miastem w kierunku północno-zachodnim. — Z placu Zgody puściliśmy się tramwajem konnym. Jechaliśmy może kwadrans ulicą pirejską, a następnie kolokincką, gdy nagle wóz zatrzymał się i zawołano: „Kolonos“! Nie mogliśmy uwierzyć, żeby to szare, niepokaźne z prawej strony wzgórze, było owym Kolonosem. o którym wielki dramaturg tak pięknie śpiewa w swoim Edypie...

„Wszedłeś, gościu, w prześliczny kraj;
To Kolonos, co dzielne źrebce rodzi“...

I gdzież to wszystko? Cóż się z tem stało? — Ale tegosamego uczucia rozczarowania doznawaliśmy zwyczajnie i gdzieindziej w Grecyi, czy we Włoszech. Obrazom, jakie fantazya wytworzyła, rzeczywistość najczęściej urągała. Więc z pognębieniem wychodziliśmy na wzgórze. — Na miejscu naczelnem stoją tu pomniki grobowe dwóch zasłużonych badaczów starożytności greckiej: Karola Otfryda Müllera i Karola Lenormonta, zmarłych w Atenach i przez miasto nagrobkami uczczonych. — Rozglądamy się wkoło... Z świątyni Posejdona Hippiosa na tem wzgórzu, ani z świątyni Demetry na drugiem, północnem, ni śladu... Wszystko inaczej, wszystko inaczej! Tylko „jasna“ oliwka w dolinie Kefisosu rośnie, jak dawniej. — Ale widok stąd na okolicę wspaniały... Akropola, wzgórze muz, wzgórze nimf, cmentarz nowoczesny, stara Akademia platońska, Hymettos, Parnes, morze, góry argolskie... Słońce zachodziło, kładąc na niebo najcudniejsze barwy: czerwień, złoto, fiolety, seledyny... Mgły sine słały się nad polami, wzgórzami. Zimny wietrzyk niepokoił nikłe trawy na wzgórzu i chwiał gałązkami samotnego cyprysu... Tysiąc wspomnień, tysiąc obrazów, budziło się w duszy, związanych z tą kolebką „ducha w życiu“, a na pamięć ciągle nasuwał się ów ustęp, w którym nowożytny podróżnik tak rzetelny daje wyraz uczuciom, pierś tutaj napełniającym: „Prawda, że Kalliroe teraz kroplami ledwo sączy swe wody z ciemnej skały, że Kefisos w lecie ze skąpego w cień, szaro-zielonego gaju oliwnego, wije się ku morzu jako niepokaźny strumyk, na spiekłych stokach Hymettu nie zbiera już pszczoła miodu, by karmić nim spiące pacholę, Platona, a na świętem wzgórzu Kolonosu próżno szuka wędrowiec spowitej w kwitnące winorośle, wawrzyny i oliwki ustroni, gdzie znękany sędziwy król tebański wypoczywał, dążąc do miejsca pokuty za zbrodnie, nieświadomie spełnione. Jeden tylko, jedyny, cyprys, kaleka, stoi na miejscu owego gaju Posejdona, do którego Antygona wiodła ślepego ojca: popękany głaz kryją tylko czerwone główki ostów, rzadkie anemony i asfodele. Ale jakże cudnym zestrojem blasków i barw wspaniałych jest ateńska równina ze swemi górami, gdy się ją ogląda wieczorem, jak ja ją oglądałem przed powrotem do domu ze zboczy Likabetu! Od pomarańczowego nieba odrzynają się wokół fioletowe grzbiety skał z ciemno-błękitnymi

Bibl. Jag.

jarami i jasnemi krawędziami. W środku sterczy ponad białem miastem, czcigodnymi mchami starości posiana, dumna ruina akropoli. Z boku koło zielonych ogrodów królowej piętrzą się olbrzymie kolumny hadryanowej świątyni Zeusa. W dali z winnych toni morza wynurza się Egina ze swymi mnogimi szczytami, szeroka Salamina i wschodnie zazębienia potężnego liścia morwowego Morei z koronkami zatok i grzbietami turni. Wszystko jest barwą, wszystko dyszy ciepłem, wszystko wypromienia niejako wchłonięte południem światło słoneczne. Ogród zamkowy zionie tropicznemi woniami. Z winnic u stóp wzgórza kolonejskiego unosi się oszołamiający zapach kwitnących winorośli, a w topolach, figach i cyprysach, które zielone głowy wznoszą tam, gdzie za dni Platona stały platany Akademii, zawodzi dziatwa tych słowików, co ongi witały Antygonę.“

Na fiołkowe niebo wyszedł srebrny sierp księżyca i siwe poczęły mrugać gwiazdy.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

I.

GRONO NAUCZYCIELSKIE

przy końcu roku szkolnego 1905/6.

---

1. Pazdrowski Antoni, dyrektor w VI randze, c. k. radca szkolny.
2. Błotnicki Wojciech, profesor w VIII randze, gospodarz kl. VIIIb, uczył języka łać. w kl. VII, VIIIb; języka greckiego w kl. VIIIb; tygodniowo 15 godzin.
3. Bogucki Michał, profesor, gospodarz kl. VIIIa, uczył języka łać. w kl. VIIIa, języka greckiego w kl. IV, VII, VIIIa; tygodniowo 18 godzin.
4. Boratyński Ludwik, dr. fil., profesor w VIII randze, miał urlop w celach naukowych przez cały rok szkolny.
5. Gutwiński Roman, profesor w VII randze, członek Komisyi fizyograficznej Akademii Um. w Krakowie, zawiadowca gabinetu historyi naturalnej, uczył matematyki w kl. I, III; hist. natur. w kl. I, II, III, Va, Vb, VI; tygodniowo 18 godzin.
6. Jaglarz Jan, profesor w VII randze, kierownik filii, uczył języka łać. w kl. IIc, tygodniowo 8 godzin.

7. Koprowicz Stanisław, profesor, zawiadowca biblioteki nauczycielskiej, uczył języka polskiego w kl. VII, VIIIa+b; logiki w VII, psychologii w VIIIa+b; tygodniowo 15 godzin.
8. Kraft Kamil, dr. wszech nauk lekarskich, rzeczywisty nauczyciel, gospodarz kl. IV, uczył matematyki w kl. II, IV, Vb, VI; fizyki w kl. IV, VII; tygodniowo 19 godzin.
9. Kreiner Jan, dr. fil., gospodarz kl. VII, zawiadowca czytelni niemieckich książek dla młodzieży, uczył języka niemieckiego w kl. VI, VII, VIIIa+b; tygodniowo 16 godzin.
10. Ks. Ryłko Paweł, dr. św. teol., profesor, egzortator, uczył religii rz. kat. w kl, Ia, IIa, III, IV, Va+b, VI, VII, VIIIa+b; tygodniowo 20 godzin.
11. Stach Karol, profesor, miał urlop przez oba półrocza z powodu podróży naukowej do Włoch i Grecyi.
12. Wilkosz Jan, profesor w VIII randze, zawiadowca czytelni polskich dzieł dla młodzieży, gospodarz kl. IIb, uczył języka łać. w kl. IIb, języka polskiego w kl. Ib+c, IIb; tygodniowo 17 godzin.
13. Ziobrowski Stanisław, profesor w VIII randze, zawiadowca gabinetu fizykalnego, uczył matematyki w kl. Va, VII, VIIIa+b, fizyki w kl. VIIIa+b; tygodniowo 17 godzin.
14. Baran Kazimierz, z. n., gospodarz kl. Ib, uczył języka polskiego w IIc, historyi i geografii w kl. Ib+c, IIb+c, matematyki w Ib; tygodniowo 20 godzin.
15. Chciuk Stefan, z. n., gospodarz kl. Va, uczył jęz. łać. w kl. Va, VI; języka greckiegow kl. VI; tygodn. 17 godzin.
16. Damasiewicz Zygmunt, z. n., uczył języka łać. w kl. IV; języka greckiego w kl. III; języka polskiego w kl. Ia, IIa; tygodniowo 17 godzin.
17. Koziołkowski Maryan, z. n., uczył historyi i geografii w kl. III, IV, Vb; tygodniowo 10 godzin. (Zniżenie liczby godzin).
18. Nowak Stanisław, z. n., gospodarz kl. Ic, uczył języka łać. w Ib+c; języka niemieckiego w IIb; tygodniowo 21 godzin.
19. Piasecki Józef, z. n., gospodarz kl. IIc, uczył języka niemieckiego w kl. Ib+c, IIc; tygodniowo 17 godzin.
20. Ks. Rospond Stanisław, dr. św. teologii, z. n., uczył religii w kl. Ib+c, IIb+c; tygodniowo 8 godzin.

21. Rydel Iózef, z. n., uczył matematyki w kl. Ic, IIb+c; historyi naturalnej, w kl. Ib+c, IIb+c; tygodniowo 17 godzin.
22. Serafin Stanisław, z. n., gospodarz klasy Vb, uczył języka łać. w kl. Vb; języka polskiego w klasach IV, Va+b, VI; tygodniowo 18 godzin.
23. Smolicki Wojciech, z. n., gospodarz klasy IIa, uczył języka łać. w kl. IIa; języka niemieckiego w kl. IIa, IV; tygodniowo 17 godzin.
24. Szaflarski Józef, z. n., gospodarz kl. III, uczył języka łać. w kl. III; języka polskiego w kl. III; języka niemieckiego w kl. Va+b; geografii i historyi w II; tygodn. 21 godzin.
25. Tarliński Zygmunt, dr. fil., z. n., uczył geografii i historyi w kl. Ia, Va, VI, VII, VIIIa+b; tygodniowo 19 godzin.
26. Tyralik Franciszek, z. n., uczył języka greckiego w kl. Va+b; tygodniowo 10 godzin (miał zniżenie liczby godzin).
27. Weigt Herkulan, z. n., z powodu choroby nie udzielał nauki w II półroczu.
28. Wiśniowski Józef, z. n., z powodu choroby nie udzielał nauki od listopada 1905 do końca II półrocza.
29. Wójcik Stanisław, z. n., gospodarz klasy Ia, uczył języka łać. w kl. Ia; języka niemieckiego w kl. Ia, III; tygodniowo 18 godzin.

Nauczyciele przedmiotów nadobowiązkowych.

1. Bielawski Jan, dr. wszech nauk lekarskich, nauczyciel gimnastyki w c. k. gimnazyum św. Anny; uczył gimnastyki w 3 oddziałach po 2 godziny tygodniowo; razem tygodniowo 6 godzin. Nauka odbywa się w sali gimnastycznej w budynku gimnazyum św. Anny.
2. Koziołkowski Maryan, j. w., uczył historyi kraju rodz. w kl. III i IV; tygodniowo 2 godziny.
3. Niepielski Stanisław, prywatny nauczyciel śpiewu, uczył śpiewu w 2 oddziałach po 2 godziny; tygodniowo 4 godziny.

4. Rymar Leon, prywatny nauczyciel stenografii, uczył stenografii w 2 oddziałach po 2 godziny; tygodniowo 4 godziny.
5. Saski Sylweryusz, artysta malarz, uczył rysunków odręcznych w 2 oddziałach po 2 godziny; tygodniowo 4 godziny.
6. Smolicki Wojciech, j. w., uczył kaligrafii w 4 oddziałach po 1 godzinie; tygodniowo 4 godziny.
7. Tarliński Zygmunt, j. w., uczył historyi kraju rodz. w kl. VI i VII; tygodniowo 2 godziny.
8. Tellier Gustaw, prywatny nauczyciel języka francuskiego, uczył języka francuskiego w 3 oddziałach po 2 godziny, tygodniowo 6 godzin.

Zmiany w gronie nauczycielskiem w ciągu roku 1905|6.

1. Reskr. c. k. Ministerstwa W. i O. z dnia 19. czerwca 1905 l. 19.176 otrzymał profesor Waśniowski Antoni posadę nauczycielską w c. k. gimnazyum św. Anny w Krakowie. (Komun. c. k. Rady szk. kr. z dnia 5. sierpnia 1905 l. 23.027).
2. Reskr. c. k. Ministerstwa W. i O. z dnia 17. czerwca 1905 l. 18.073 otrzymał prof. Stach Karol stypendyum 2.000 K na podróż naukową do Włoch i Grecyi i urlop na II półr., zaś reskr z dnia 29. sierpnia 1905 l. 30.988, otrzymał urlop na I. półr. r. szk. 1905/6 w celu przygotowań naukowych do tej podróży. (Kom. c. k. Rady szk. kr. z 5. sierpnia 1905 l. 23.027 i z 17. września 1905 l. 33.854).
3. Reskr. c. k. Ministerstwa W. i O. z dnia 22. czerwca 1905 l. 22.289 otrzymał prof. Dr. Ludwik Boratyński urlop na przeciąg roku szk. 1905/6 w celu przeprowadzenia prac naukowych. (Kom. c. k. Rady szk. kr. z dnia 14. lipca l. 24.940).
4. JE. P. Minister W. i O. zamianował reskr. z dnia 19. czerwca 1905 l. 19.176, zastępcę nauczyciela w c. k. II szkole realnej w Krakowie Dr. Kamila Krafta rzeczywistym nau-

czycielem w tut. zakładzie. (Kom. c. k. Rady szk. kr. z dnia 5. sierpnia 1905 l. 23.027).

5. JE. P. Minister W. i O. zamianował reskr. z dnia 28. sierpnia 1905 l. 30.600, tutejszego zastępcę nauczyciela, Stanisława Riessa, rzeczywistym nauczycielem w c. k. gimnazyum w Podgórzu. (Kom. c. k. Rady szk. kr. z dnia 12. września 1905 l. 337/Pr.).

6. Rozp. z dnia 10. lipca 1905 l. 24.441, 24.442 przeniosła c. k. Rada szk. kr. zastępców nauczycieli tutejszego zakładu w tym samym charakterze: *a)* Aleksandra Stiasnego do c. k. gimnazyum w Samborze; *b)* Fryderyka Hankego do c. k. I gimnazyum w Rzeszowie.

7. Rozp. z dnia 11. lipca 1905 l. 17.973, 24.448 przeniosła c. k. Rada szk. kr. do tutejszego zakładu w tym samym charakterze zastępców nauczycieli: *a)* Stanisława Wójcika z c. k. II gimnazyum w Tarnowie; *b)* Herkulana Weigta z c. k. gimnazyum św. Anny w Krakowie.

8. Rozp. z dnia 13. lipca 1905 l. 20.348, 20.351, 21.428, 21.724 zamianowała c. k. Rada szk. kr. zastępcami nauczycieli w tutejszym zakładzie kandydatów stanu nauczycielskiego: 1) Franciszka Tyralika, 2) Józefa Szaflarskiego, 3) Stanisława Nowaka, 4) Kazimierza Barana, tudzież rozp. z dnia 22. lipca 1905 l. 25.650, Józefa Rydla.

9. Rozp. z dnia 29. sierpnia 1905 l. 32.197, zamianowała c. k. Rada szk. kr. Ks. Dr. Stanisława Rosponda pomocniczym katechetą.

10. Rozp. z dnia 18. sierpnia 1905 l. 28.806 przyznała c. k. Rada szk. kr. profesorowi Stanisławowi Ziobrowskiemu trzeci dodatek pięcioletni.

11. Rozp. z dnia 13. września 1905 l. 35.283 przyznała c. k. Rada szk. kr. prof. Dr. Janowi Kreinerowi drugi dodatek pięcioletni.

12. Rozp. z dnia 5. sierpnia 1905 l. 25.862, poruczyła c. k. Rada szk. kr. profesorowi Janowi Jaglarzowi kierownictwo klas równorzędnych, umieszczonych w domu Stachowskiego.

13. Reskr. z dnia 7. października 1905 l. 19.108 posunął P. kierownik c. k. Ministerstwa W. i O. profesorów Jana Jagla-

rza i Romana Gutwińskiego do VII rangi służbowej. (Kom. c. k. Rady sz. kr. z 31. października 1905 l. 43.019).

14. Reskr. z dnia 27. grudnia 1905 l. 45.069, tudzież z dnia 15. lutego 1906 l. 5.480 udzielił P. kierownik c. k. Ministerstwa W. i O. urlopu choremu zast. nauczyciela Józefowi Wiśniowskiemu od listopada 1905 do końca II półrocza (Kom. c. k. Rady szk. kr. z dnia 7. stycznia 1906 l. 54.161 i z dnia 2 marca 1906 l. 8.600).

15. Najprzewielebniejszy książęco-biskupi Konsystorz zamianował uchwałą z dnia 20. grudnia 1905 l. 6.110, komisarzem swoim do nadzorowania nauki religii rzym. kat. w tutejszym zakładzie Ks. Dr. Franciszka Gabryla, profesora Uniw. Jag. (Kom. c. k. Rady szk. kr. z dnia 14. stycznia 1906 l. 947).

16. Reskr. z dnia 13. stycznia 1906 l. 48.211 udzielił P. kierownik c. k. Ministerstwa W. i O. zastępcom nauczycieli Maryanowi Koziołkowskiemu i Franciszkowi Tyralikowi zniżenia liczby godzin nauki szkolnej do połowy na II półr. 1905/6. (Kom. c. k. Rady szk. kr. z dnia 26. stycznia 1906 l. 3.042).

17. Rozp. z dnia 24. stycznia l. 3.546 przeniosła c. k. Rada szk. kr. zast. naucz. Franciszka Fuchsa w tym samym charakterze do c. k. gimnazyum św. Anny w Krakowie.

18. Rozp. z dnia 24. stycznia 1906 l. 3.541, 3.542 przeniosła c. k. Rada szk. kr. do tutejszego zakładu w tym samym charakterze zastępców: *a)* Dr. Zygmunta Tarlińskiego z c. k. gimnazyum w Podgórzu; *b)* Stanisława Serafina z c. k. II gimnazyum w Tarnowie.

19. Rozp. z dnia 24. stycznia 1906 l. 3.411 zamianowała c. k. Rada szk. kr. kandydata stanu naucz., Zygmunta Damasiewicza zastępcą nauczyciela w tutejszym zakładzie.

20. Reskr. z dnia 15. lutego 1906 l. 5.480 udzielił P. kierownik c. k. Ministerstwa W. i O. zastępcy naucz., Herkulanowi Weigtowi, urlopu na przeciąg II półrocza 1905/6 z powodu choroby. (Kom. c. k. Rady szk. kr. z 2. marca 1906 l. 6.554).

II.

Plan nauki w roku szkolnym 1905/6.

A. Przedmioty obowiązkowe.

KLASA Ia+b+c.

Religia, 2 godziny tygodniowo. Zasady wiary i obyczajów.

Język łaciński, 8 godzin tygodniowo. Na podstawie ćwiczeń Steinera i Scheindlera: Odmiana prawidłowa imion i czasowników; ważniejsze przyimki i spójniki; ćwiczenia w tłómaczeniu z języka łacińskiego na polski i odwrotnie. Przygodna nauka o ważniejszych zasadach składni i stylistyki. Uczenie się na pamięć krótkich zdań i dłuższych ustępów (bajki, powiastki). Od listopada co tydzień zadanie szkolne, w II. półroczu także domowe.

Język polski, 3 godziny tygodniowo. Elementarna nauka o zdaniu pojedynczem i złożonem; elementarna nauka odmiany imienia i słowa; Na przykładach mają uczniowie poznać, formy zdań głównych, najważniejsze zdania poboczne. Główne zasady pisowni (przy dyktatach), przygodna nauka składni i interpunkcyi. Wyraziste czytanie ustępów tak prozaicznych jak i poetycznych; rozbiór, streszczanie ustępów i opowiadanie; na pamięć polecone ustępy. W I. półroczu dyktaty co tydzień; w II. dyktaty i wypracowania stylistyczne naprzemian, zrazu szkolne, przy końcu roku także domowe.

Język niemiecki, 6 godzin tygogniowo. Czytanie, uczenie się na pamięć słów, zwrotów i niektórych całych ustępów z wy-

pisów Petelenza i Germana na kl. I; rozmowa w języku niemieckim w formie pytań i odpowiedzi o rzeczach, w czytanym ustępie zawartych; retrowersya. Gramatyka według czytanej książki: Regularna odmiana imienia i słowa; główne zasady składni w zdaniu głównem i pobocznem. Co tydzień zadanie szkolne. Tematy: dyktaty, ćwiczenia ortograficzne, pisanie z pamięci ustępów memorowanych, retrowersye.

Geografia, 3 godziny tygodniowo. Poglądowe zaznajomienie z zasadniczemi pojęciami geograficznemi. Dzienne ruchy słońca w różnych porach roku, oryentowanie się w okolicy. Główne pojęcia o kształtach lądów i wód. Podział ludności pod względem pochodzenia i religii. Najważniejsze systemy górskie i rzeki, oraz państwa i posiadłości we wszystkich częściach świata. Ćwiczenia w czytaniu i rysowaniu map.

Matematyka, 3 godziny tygodniowo. (W I. półroczu arytmetyka, w II. półroczu arytmetyka i geometrya naprzemian). System dziesiętny. Liczby rzymskie. Cztery główne działania liczbami mianowanemi i niemianowanemi, całemi i dziesiętnemi. Metryczny układ miar i wag. Działania liczbami wielorakiemi. Podzielność liczb i ich rozkład na czynniki proste. Wspólny podzielnik, wielokrotność. Elementarna nauka o ułamkach zwyczajnych. Z geometryi: pojęcia zasadnicze, linia prosta, koło, kąty. Trójkąt (do przystawania). Ćwiczenia domowe. Zadań szkolnych 3 w półroczu.

Historya naturalna, 2 godziny tygodniowo. Przez pierwsze 6 miesięcy kręgowce. Od marca świat roślinny.

KLASA IIa+b+c.

Religia, 2 godziny tygodniowo. Dzieje Starego Zakonu.

Język łaciński, 8 godzin tygodniowo. Uzupełnienie nauki z klasy I. o formach prawidłowych i nieodmiennych częściach mowy. Najważniejsze formy nieprawidłowe. Acc. i nom. c. infinitivo, gerundium i gerundivum, abl. abs., coniug. periphrastica. Składnia najpospolitszych zdań pobocznych. Ćwiczenia ustne i memorowanie jak w kl. I. Co miesiąc 3 zadania szkolne, 1 domowe.

Język polski, 3 godziny tygodniowo. Z gramatyki: Systematyczna nauka odmiany imienia i składnia rządu. O przysłówkach i przyimkach. Pisownia wyrazów i imion obcych. Uzupełnienie interpunkcyi i ortografii. Czytanie wypisów, deklamacya. Wypracowania stylistyczne 3 na miesiąc, naprzemian domowe i szkolne.

Język niemiecki, 5 godzin tygodniowo. Rozmówki w formie pytań i odpowiedzi na podstawie czytanych ustępów; retrowersya; uczenie się na pamięć wyrazów, zwrotów i całych ustępów. Powtórzenie odmiany regularnej i głównych zasad składni; poznanie najważniejszych wyjątków. Co tydzień zadanie, z tych jedno domowe na miesiąc.

Historya i geografia, 4 godziny tygodniowo. Dzieje starożytne, zwłaszcza Grecyi i Rzymu sposobem biograficznym. Geografia fizyczna i polityczna Azyi i Afryki. Poziomy i pionowy układ Europy. Szczegółowa geografia Europy południowej i W. Brytanii. Ćwiczenia w rysowaniu szkiców kartograficznych.

Matematyka, 3 godziny tygodniowo. Powtórzenie i uzupełnienie o najw. wspól. podzielniku i najmn. wspól. wielokrotności. Systematyczna nauka o ułamkach zwyczajnych. Zamiana ułamków zwyczajnych na dziesiętne i odwrotnie. Stosunki, proporcye. Reguła trzech pojedyncza z zastosowaniem do proporcyi. Wnioskowanie. Rachunek procentu pojedynczego. Z geometryi: osie symetryi dłużni i kątów, przystawanie trójkątów i zastosowanie tegoż. Najważniejsze właściwości koła, czworoboków i wieloboków. Ćwiczenia i zadania jak w klasie I.

Historya naturalna, 2 godziny tygodniowo. Przez pierwsze 6 miesięcy zoologia: członkonogi, robaki, mięczaki szkarłupnie, jamochłony i pierwotniaki. Od marca świat roślinny.

KLASA III.

Religia, 2 godziny tygodniowo. Dzieje Nowego Zakonu.

Język łaciński, 6 godzin tygodniowo. Z gramatyki (3 godziny tygodniowo): Systematyczna nauka o składni zgody, rządu i przyimków. — Ćwiczenia gramatyczno-stylistyczne. —

Lektura (3 godziny tygodniowo) z Korneliusza Neposa żywotów wybranych. Co 14 dni zadanie szkolne, co 3 tygodnie domowe.

Język grecki, 5 godzin tygodniowo. Odmiana prawidłowa imion i czasowników aż do słów na μι z odpowiedniemi ćwiczeniami ustnemi i piśmiennemi. Od połowy I. półrocza i w II. półr. co 14 dni jedno zadanie, domowe i szkolne naprzemian.

Język polski, 3 godziny tygodniowo. Gramatyka (1 godzina). Składnia rządu. Systematyczna nauka o czasowniku: nauka odmiany czasownika i składnia w zakresie czasownika. Czytanie wzorów według wypisów, połączone z objaśnianiem i zdawaniem sprawy, deklamacya. Zadania 2 na miesiąc, naprzemian domowe i szkolne.

Język niemiecki, 4 godziny tygodniowo. Gramatyka: Systematyczna nauka o formach i składni rządu. Czytanie ustępów z wypisów Petelenza i Germana na kl. III. z objaśnieniem formy i treści. Swobodniejsza reprodukcya ustępów objaśnionych. Uwzględnianie synonimów. Uczenie się na pamięć. Zadania 2 na miesiąc, domowe i szkolne naprzemian. Tematy: streszczenia, retrowersye, reprodukcye.

Historya i geografia, 3 godziny tygodniowo. (Naprzemian 1 godzina historyi, 1 godzina geografii). Z historyi: Wieki średnie sposobem biograficznym z szczególniejszem uwzględnieniem historyi austryackiej. Z geografii: Szczegółowa geografia Europy środkowej, północnej i wschodniej (z wyłączeniem monarchii austryacko-węgierskiej), Ameryki i Australii. Ćwiczenia w rysowaniu szkiców map.

Matematyka, 3 godziny tygodniowo. (Naprzemian 1 godzina arytmetyki, 1 geometryi). Z arytmetyki: Cztery główne działania liczbami ogólnemi, całkowitemi i ułamkowemi. Podnoszenie do 2-giej potęgi i obliczanie drugiego pierwiastka. W zastosowaniu do obliczeń geometrycznych liczby niezupełne, skrócone mnożenie i dzielenie. Z geometryi: Porównanie, przemiana i podział figur. Pomiar powierzchni. Twierdzenie Pitagorasa. Najważniejsze zasady z podobieństwa figur płaskich. Ćwiczenia i zadania jak w kl. I.

Nauki przyrodnicze, 2 godziny tygodniowo. W I. półroczu fizyka: Pojęcia wstępne, ciepło i najważniejsze rzeczy z chemii nieorganicznej. W II. półr. mineralogia: Opisywanie i porównanie najważniejszych gatunków minerałów i skał ze szczególnem uwzględnieniem krajowych.

KLASA IV.

Religia, 2 godziny tygodniowo. Nauka o obrzędach Kościoła katolickiego.

Język łaciński, 6 godzin tygodniowo. Z gramatyki (3 godz. tygodniowo); Systematyczna nauka o czasach i trybach, infinitivus, oratio obliqua, participium, gerundium, supinum, spójniki — na podstawie stosownych ćwiczeń według książki Próchnickiego dla kl. IV. Prozodya i metryka z czytaniem Ovidyusza. Z lektury: *a)* Caes. de bello Gall. I, IV; *b)* Ovidii Metam: cztery wieki. Tristia: własny żywot. Co 14 dni zadanie szkolne, co 3 tygodnie zadanie domowe.

Język grecki, 4 godziny tygodniowo. Odmiana czasowników na „μι“ i czasowników nieprawidłowych na „ω“. Składnia. Tłomaczenie z języka greckiego na polski i odwrotnie. Co miesiąc dwa zadania, naprzemian domowe i szkolne.

Język polski, 3 godziny tygodniowo. Składnia zdania złożonego i okresu, etymologia i głosownia w zarysie. Nauka o wierszowaniu. Powtórzenie całej gramatyki w ogólnym zarysie. Czytanie wypisów jak w kl. III. Deklamacya. Dwa zadania na miesiąc, domowe i szkolne.

Język niemiecki, 4 godziny tygodniowo. Swobodna reprodukcya czytanych ustępów prozaicznych i poetycznych. Synonimika. Memorowanie. Z gramatyki: Systematyczna nauka o zdaniu złożonem i uzupełnienie składni rządu. Co miesiąc dwa zadania, domowe i szkolne naprzemian. Tematy: Reprodukcye, retrowersye, opowiadania, opisy i listy.

History i geografia, 4 godziny tygodniowo. Historya (2 godziny tygodniowo): dzieje nowożytne ze szczególnem uwzględnieniem dziejów monarchii austryacko-węgierskiej. Szczegółowa geografia monarchii austryacko-węgierskiej pod względem fizycznym i politycznym. Ćwiczenia w rysowaniu map.

Matematyka, 3 godziny tygodniowo. Z arytmetyki: równania pierwszego stopnia o jednej i więcej niewiadomych. Równania drugiego i trzeciego stopnia dwuwyrazowe, mające zastosowanie przy rozwiązywaniu zagadnień geometrycznych. Podnoszenie do trzeciej potęgi i obliczanie trzeciego pierwiastka. Reguła trzech złożona, reguła podziału. Z geometryi: stereometrya. Ćwiczenia i zadania jak w kl. I.

Fizyka, 3 godziny tygodniowo. Magnetyzm, elektryczność, mechanika ciał stałych, płynnych i lotnych, akustyka, optyka; najważniejsze wiadomości z geografii matematycznej i kosmografii.

KLASA Va+b.

Religia, 2 godziny tygodniowo. Dogmatyka ogólna.

Język łaciński, 6 godzin tygodniowo. Lektura (5 godzin tygodniowo): *a)* Livius ks. XX i XXII (1—30); *b*) Ovidii Metam. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 14, 17, 18, 20, 22; Fasti w kl. Va. 5; w kl. Vb. 2, 5, 6, 11; Tristia w kl. Va. 1, 8; w kl. Vb. I. 3, IV. 10. Ćwiczenia gramatyczno-stylistyczne (1 godzina tygodniowo), na tle lektury, połączone z powtarzaniem i uzupełnianiem składni zgody i rządu, tudzież nauki o właściwościach języka w używaniu poszczególnych części mowy. Co miesiąc zadanie szkolne.

Język grecki, 5 godzin tygodniowo. Lektura (4 godziny tygodniowo): *a*) Xenofonta Anab. ustępy: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11. Cyrodedya I. ust. 1; *b*) Homera Iliady ks. I. III. Ćwiczenia gramatyczno-stylistyczne (1 godzina) na podstawie lektury Xenofonta. Zadań szkolnych 4 w półroczu.

Język polski, 3 godziny tygodniowo. Czytanie i rozbiór celniejszych utworow z rozmaitych rodzajów poezyi i prozy na podstawie wypisów. Wiadomości historyczno-literackie o czytanych pisarzach. Deklamacya. W całości czytano: Mickiewicza: „Pana Tadeusza, Grażynę; Słowackiego: Ojca zadżumionych; Byrona: Więźnia Czyllonu; Brodzińskiego: Wiesława; Fredry: Zemstę. Zadań 7 w półroczu, naprzemian domowe i szkolne.

Język niemiecki, 4 godziny tygodniowo. Samodzielna reprodukcya na podstawie lektury wypisów, połączonej z objaśnieniami językowemi i rzeczowemi. Uczenie się na pamięć celniejszych ustępów. Prócz tego czytano: Goethego: Reineke Fuchs; Księga 1 – 6 (według wydania Graesera: Schulaus. Klass. Werke). Przygodne uzupełnianie wiadomości gramatycznych. W półroczu 7 zadań, 3 szkolne i 4 domowe. Tematy: Streszczenie ustępów czytanych, opowiadania, opisy.

Historya i geografia, 3 godziny tygodniowo. Dzieje starożytne, osobliwie Greków i Rzymian do podboju Italii, przy ciągłem uwzględnianiu geografii.

Matematyka, 4 godziny tygodniowo. Arytmetyka (2 godziny): Cztery zasadnicze działania. Podzielność liczb. Największy podzielnik i najmniejsza wielokrotność. Układy liczbowe. Ułamki zwyczajne i dziesiętne. Stosunki i proporcye. Równanie pierwszego stopnia o jednej i więcej niewiadomych. Z geometryi: (2 godziny) planimetrya. Ćwiczenia i zadania jak w klasie I.

Historya naturulna, 2 godziny tygodniowo. W I. półroczu mineralogia i geologia, w II. półroczu botanika.

KLASA VI.

Religia, 2 godziny tygodniowo. Dogmatyka szczegółowa.

Język łaciński, 6 godzin tygodniowo. Lektura (5 godzin w tygodniu): *a)* Sallust. Bellum Catil, *b)* Cic. in Catil. I., *c)* Vergillus: A en. I (1—200), II; Bukoliki 1, 5; z Georg. Laudes vitae rust., Laudes Italiae. Ćwiczenia gramatyczno-stylistyczne. Zadania jak w kl. V.

Języka grecki, 5 godzin tygodniowo. Lektura: *a)* Homer, Iliady ks. III, VII, XI, XVI, XXII; *b)* Herodota ks. VIII.; *c)* Ksenofont, Pamiętniki I. Gramatyka i zadania jak w kl. V.

Język polski, 3 godziny tygodniowo. Lektura: Celniejsze dzieła literatury polskiej od połowy XVI. do końca w. XVIII. w wyjątkach podług wypisów Tarnowskiego i Wójcika. Historya literatury od początku do końca wieku XVIII.

W całości czytano w szkole Kochanowskiego: Odprawę posłów greckich i Treny"; Paska: „Pamiętniki"; Sienkiewicza: „Trylogię"; Niemcewicza: „Powrót posła"; Krasickiego: Satyry, bajki. Historya literatury od XVI. w. do końca XVIII. w. Deklamacya: Odprawa posłów greckich (wyjątki), Treny (wyjątki). Zadania jak w kl. V.

Język niemiecki, 4 godziny tygodniowo. Stylistyka i poetyka na tle lektury wypisów. W całości czytano: Körner: „Zriny"; Lessing: „Minna von Barnhelm". Zadania jak w klasie V.

Historya i geografia, 3 godziny tygodniowo. Historya rzymska od podboju Italii i dzieje średniowieczne w połączeniu z geografią.

Matematyka, 3 godziny tygodniowo. (Naprzemian arytmetyka i geometrya). Arytmetyka: Potęgi, pierwiastki, logarytmy i równania drugiego stopnia o jednej niewiadomej. Geometrya: Stereometrya, goniometrya i trygonometrya do rozwiązania trójkątów prostokątnych włącznie. Zadania i ćwiczenia domowe jak w kl. V.

Historya naturalna, 2 godziny tygodniowo. Zoologia w połączeniu z zasadami anatomii i fizyologii ludzkiej.

KLASA VII.

Religia, 2 godziny tygodniowo. Etyka chrześcijańsko-katolicka.

Język łaciński, 5 godzin tygodniowo. Lektura (4 godz.): *a)* Cicero: in Catil. III, de imp. Cn. Pompei i Laelius; *b)* Verg. Aen. VI, VIII 306—368, IX. 176—502, X. 439—509, XII. 697—952. Lektura domowa: Wybór z Tuscul disp. i z orationes Verrinae. Ćwiczenia gramatyczno stylistyczne i zadania jak w kl. V.

Język grecki, 4 godziny tygodniowo. Lektura: *a)* Demostenes: Pierwsza mowa Olintyjska, trzecia mowa przeciw Filipowi; *b)* Homer, Odyssea: ks. I. (1—89), V., VI., XIV., XVI. Gramatykę powtarzano i uzupełniano przygodnie. Zadania jak w kl. V.

Język polski, 3 godziny tygodniowo. Lektura: Celniejsze dzieła liter. polskiej w wyjątkach od końca XVIII. w. do Słowa-

ckiego włącznie według wypisów Tarnowskiego - Wójcika i Tarnowskiego - Próchnickiego. Historya literatury ciąg dalszy do Słowackiego (włącznie). W całości czytano: Niemcewicza: „Powrót posła"; Felińskiego: Barbarę Radziwiłłównę"; pisma A. Mickiewicza; Malczewskiego: „Maryę"; Słowackiego: „Kordyana, Lillę Wenedę«. Lektura domowa; Słowacki: Balladyna, Książe niezłomny, Anhelli; Korzeniowski: Spekulant. Kollokacya. Lektura nadobowiązkowa: Kallenbacha: Adam Mickiewicz; Małeckiego: Juliusz Słowacki; powieści poetyczne Byrona, dramaty Szekspira; nadto pisali uczniowie rozprawy literackie. Deklamacya: Ustępy z Maryi, Konrada Wallenroda. Zadań 5 w półroczu.

Język niemiecki, 4 godziny tygodniowo. Pogląd na dzieje piśmiennictwa niemieckiego aż do Klopstocka. Dokładniejsza, na lekturze wypisów oparta, znajomość epoki klasycznej do r. 1794, ze szczególnem uwzględnieniem Lessinga i Herdera. W całości czytano w szkole: Lessing: „Minna von Barnhelm"; Göthe: „Egmont"; Schiller: Don Carlos", „Wilhelm Tell".

Zadań 5 na półrocze, 3 domowe, 2 szkolne. Tematy: charakterystyki, rozprawki, sprawozdania z lektury szkolnej lub domowej.

Historya i Geografia, 3 godziny tygodniowo. Historya nowożytna.

Matematyka, 3 godziny tygodniowo. Z arytmetyki: Równania kwadratowe i wykładnicze o jednej i kilku niewiadomych: równania nieoznaczone, szeregi, rachunek procentu składanego; kombinacye, dwumian Newtona. Z geometryi: Trygonometrya wraz z zastosowaniem: geometrya analityczna w płaszczyźnie. Ćwiczenia i zadania jak w kl. V.

Fizyka, 3 godziny tygodniowo. Mechanika ciał stałych, płynnych i lotnych, ciepło i chemia.

Logika, 2 godziny tygodniowo. Logika elementarna.

KLASA VIIIa+b.

Religia, 2 godziny tygodniowo. Historya Kościoła katolickiego.

Język łaciński, 5 godzin tygodniowo. Lektura (4 godz.): *a)* Horatii Carm. I. 1, 3, 4, 7, 9. 10, 14, 22, 23, 34, 37, II. 2,

3, 6, 7, 10, 14, 17, 18, III. 1, 3, 9, 13, 30. IV. 3, 5, 9. — Epod. 2. — Sat. I. 1; Epis.t I. 7; Taciti Annal. I, 1—15, 31—49; II. 41—43, 53—55, 69—83; III. 1—7. Ćwiczenia gramatyczno-stylistyczne i zadania jak w kl. V.

Język grecki, 5 godzin tygodniowo. Lektura: *a)* Sofoklesa Antygona, *b)* Plato: Apologia Sokratesa; *c)* Hom. Odyss. Wybór z II. części. Zadania jak w kl. V.

Język polski, 3 godziny tygodniowo. Według wypisów Tarnowskiego i Wójcika czytano dzieła literatury okresu VII i VII. aż do najnowszych czasów. Historya literatury dalszy ciąg od Krasińskiego do końca. W całości przeczytano z Zygmunta Krasińskiego: Nieboską komedyę, Irydyona i Przedświt. Prywatna lektura: czytano i omawiano celniejsze utwory poetyczne i prozaiczne najnowszej doby, a nadto rozprawy estetyczno-literackie: Tretiaka. Tarnowskiego, A. Potockiego, Chmielowskiego, Matuszewskiego i inne. Zadania: w pierwszem półroczu, 5 przeważnie domowe, a w drugiem 2 szkolne i 1 domowe.

Język niemiecki, 4 godziny tygodniowo. Historya literatury od r. 1794 do czasów najnowszych. W całości czytano w szkole: Göthe: „Götz von Berlichingen". Schiller: „Die Braut von Messina". Grillparzer: „Die Ahnfrau". Shakespeare: „Macbeth". W I. półroczu 5 zadań (2 szkolne, 3 domowe), w II. półroczu 3 zadania (1 domowe, 2 szkolne). Tematy jak w kl. VII.

Historya i geografia, 3 godziny tygodniowo. W I. półroczu dzieje monarchii austryacko-węgierskiej. Powtórzenie historyi greckiej i rzymskiej.

Matematyka, 2 godziny tygodniowo. Powtórzenie materyału naukowego trzech klas poprzednich, połączone z rozwiązywaniem zagadnień arytmetycznych i geometrycznych. Zadania jak w klasie V.

Fizyka, 3 godziny tygodniowo. Magnetyzm, elektryczność, ruch falowy, akustyka, optyka i zasady astronomii.

Propedeutyka filozofii, 2 godziny tygodniowo. Psychologia empiryczna.

B) Przedmioty nadobowiązkowe.

Historya kraju rodzinnego, wykładana w klasie III, IV, VI, (w drugiem półroczu), VII i VIII (w pierwszem półr.) po 1 godz. tygodniowo. Dzieje Polski, Rusi i Litwy; w kl. III od czasów najdawniejszych do końca XV. w.; w kl. IV. dalszy ciąg do czasów najnowszych; w kl. VI. od czasów najdawniejszych do Ludwika węgierskiego; w kl. VII. dalszy ciąg do Jana III.; w kl. VIII. dalszy ciąg do czasów najnowszych.

Język francuski, w trzech oddziałach po 2 godziny tygodniowo.

Oddział I. Nauka czytania i tłómaczenia według „Ćwiczeń francuskich“ Jana Amborskiego, 1-ej części do stronnicy 39-tej. — Ważniejsze zasady gramatyczne. – Rozmówki na tle przerobionego materyału. — Ćwiczenia ortograficzne na tablicy i w zeszytach.

Oddział II. Dalszy ciąg nauki na zasadzie tego samego planu co w I-ym oddziale, wedle tej samej książki od stronnicy 30-tej do końca. — Nadto powtórzenie materyału przerobionego w I-ym oddziele; krótkie dyktaty; łatwiejsze opowiadania i deklamacye. Zadania domowe.

Oddział III. Dalszy ciąg nauki według „Ćwiczeń francuskich“ Jana Amborskiego, drugiej części -- Ćwiczenie w płynnem i poprawnem czytaniu. — Nauka gramatyki z uwzględnieniem przeważnie konjugacyi nieregularnych czasowników. Dyktaty; tłómaczenia; opowiadania dowolne, opracowane w domu, oraz konwersacya i zadania domowe.

Śpiew, w 2 oddziałach, po 2 godziny tygodniowo. Oddział I. Próba głosu, system liniowy, alfabet muzyczny, klucze i ich znaczenie w muzyce. Ćwiczenia głosu na podstawie sekund, tercyi i t. d., aż do oktawy. Gamy krzyżowe i bemolowe, ich skład wewn. i porównanie z gamą dyatoniczną e-dur. Gamy molowe, krzyżowe i bemolowe, porównanie ich z durowemi. Gama chromatyczna i jej znaczenie w śpiewie. Ćwiczenia głosowe w tonacyach majorowych i minorowych, oraz podwójnych pasaży. Stopniowe śpiewanie

jedno- dwu- i trzygłoskowych pieśni kościelnych i świeckich. Oddział II. Ćwiczenia głosu na podstawie gamy dyatonicznej i pasaży złożonych. Nauka o odpowiednich tonacyach i pierwszem ich pokrewieństwie. Harmonia, akordy trzy- i czterogłosowe. Ćwiczenia głosu skombinowane. Akordy cztero-dźwiękowe, należące do konsonansów naturalnych. Cieniowanie i moderowanie w śpiewie. Praktyczne ćwiczenia w wykonywaniu trzy- i czterogłosowych mszy i pieśni kościelnych, oraz pieśni świeckich polskich i obcych kompozytorów.

Rysunki, w 2 oddziałach po 2 godziny tygodniowo. W I. półroczu. Oddział I: Linie krzywe, przeważnie ślimacznice w różnych kombinacyach, oplatane stylizowanymi liśćmi. Oddział II: rysowanie i malowanie ornamentów z gipsów, płaskorzeźb głów i pełnych głów z modeli gipsowych. W II. półroczu. Oddział I: rysowanie i malowanie brył geometrycznych, różnych sprzętów domowych, wykona- z drzewa. Oddział II: rysowanie i malowanie różnych przedmiotów z martwej natury: owoców, motyli, muszli, naczyń greckich i barwnych szklanych.

Kaligrafia, w 3 oddziałach, po 1 godzinie tygodniowo. Pismo zwyczajne łacińskie podług metody Nowickiego i niemieckie podług metody Greinera.

Gimnastyka, w 3 oddziałach po 2 godziny tygodniowo. Ćwiczenia rzędowe w miejscu i pochodzie, ćwiczenia wolne i z przyborami, ćwiczenia na przyrządach, ćwiczenia wspólne bez przyborów i z przyborami, bieg, gry i zabawy.

Stenografia, w 2 oddziałach po 2 godz. tygodniowo. W nauce trzymano się podręcznika Józefa Polińskiego. Kurs niższy objął naukę alfabetu, grup spółgłoskowych, zrostki proste złożone i obce. Prócz tego podano sposoby opuszczania samogłosek, spółgłosek i całych sylab, a wreszcie wszystkie stałe znaczniki.

Knrs wyższy przerobił znaczniki praktycznie, objął sposoby opuszczania zakończeń deklinacyjnych i czasownikowych, oraz sposób użycia liczebników i zastosowania znaków pisarskich w stenografii. Wreszcie sposób skracania

wyrazów formą i skracanie logiczne czyli zupełne opuszczanie wyrazów.

Nauki języka ruskiego, jako przedmiotu względnie nadobowiązkowego udzielano w 3 oddziałach po 2 godz. tyg. Na naukę tego przedmiotu uczęszczali uczniowie klas IV – VII.

III.

Tematy wypracowań piśmiennych.

A) W języku polskim.

KLASA Va.

1. Kraków — Rzym, Kraków — Mekka i Kraków — Ateny. (Uzasadnić doniosłość tych nazw przysłowiowych ze względu na znaczenie Krakowa dla życia polskiego. (dom).
2. Pożegnanie Hektora z Andromachą. (szk.).
3. Trudne i odpowiedzialne zadanie poety (na podstawie czytanego wyjątku z „Powieści bez tytułu" Józ. Kraszewskiego). (dom).
4. Życie ziemiańskie i dwór w Soplicowie (n. podst. I. i II. ks. P. T.). (szk.).
5. Wykazać charakterystyczne cechy epopei na przeczytanych dotąd księgach „Pana Tadeusza". (dom.).
6. Śmierć Stolnika Horeszki z opowiadania Gerwazego. (szk.).
7. Porównanie pór roku z porami życia. (dom.).
8. Rehabilitacya Jacka Soplicy. (szk.).
9. Upór a wytrwałość. (dom.).
10. Opis serwisu. Na podst. „Pana Tadeusza". (szk.).
11. Morze a pustynia (porównanie). (dom.).
12. Obraz bitwy w Grażynie. (szk.).
13. Bóg nagradza dobry uczynek (na podstawie Wiesława). (dom.).
14. Rozwój akcyi w „Zemście". (szk.).

KLASA Vb.

1. Rola, jaką odegrał Kraków w życiu narodowem polskiem. (dom.).
2. Achilles a Odysseus (charakt. porównawcza). (szk.).
3. Rozwinąć i uzasadnić apostrofę Mickiewicza do ojczyzny we wstępie do „Pana Tadeusza“: ...Ty jesteś jak zdrowie, Ile cię trzeba cenić, ten tylko się dowie, Kto cię stracił!... (dom.).
4. Dzieje zamku Horeszków i śmierć jego ostatniego pana (na podst. II ks. „Pana Tadeusza“). (szk.).
5. Pejzaż włoski a krajobraz polski (III ks. „Pana Tadeusza“). (dom.).
6. Dzieje Latarnika (na podst. noweli Sienkiewicza). (szk.).
7. Kto pod kim dołki kopie, sam w nie wpada. (dom.).
8. Bitwa. Opowiadanie na podst. „Pana Tadeusza“. (szk.).
9. Znaczenie Nilu dla Egipcyan. (dom.).
10. Charakterystyka Jacka Soplicy. (szk.).
11. Charakterystyka Litwinów (na podst. Grażyny). (dom.).
12. Stopniowanie żalu nieszczęśliwego ojca w poemacie: „Ojciec zadżumionych“. (szk.).
13. Różnica między poezyą liryczną a epiczną. (dom.).
14. Przewodnie myśli Kazania o miłości ojczyzny. (szk.).

KLASA VI.

1. Dramat helleński i jego dla narodu greckiego znaczenie. (dom.).
2. Nasze szkoły w XIV i w XV wieku. (szk.).
3. Wpływ natury na człowieka i całe narody. (dom.).
4. Doniosłość tegorocznego jubileuszu Mikołaja Reya ze względu na jego znaczenie dla liter. polskiej. (szk.).
5. Wspaniała modlitwa polska, tren XVIII, jako przełomowa chwila w boleści Kochanowskiego po stracie Urszulki. (dom.).
6. Związek chórów w „Odprawie posłów greckich“ z osnową dramatu. (szk.).
7. Każdy pracuje na swoim zagonie dla wszystkich. (dom.).
8. Jakie wady wytyka Kochanowski w swoich dziełach społeczeństwu polskiemu? (dom.).

9. Skutki niezgody domowej (na podst. III kaz. s. Skargi). (szk.).
10. Życie i obyczaje Ateńczyków a Spartan. (dom.).
11. Skargi ojczyzny (na podst. „Lamenta“ Starowolskiego). (szk.).
12. Jacek Soplica a Kmicic. (dom.).
13. Obraz upadku Troi (na podst. Eneidy). (szk.).
14. Główne znamiona literatury okresu Stanisławowskiego. (dom.).

KLASA VII.

1. Charakterystyka lit. pols. okresu stanisławowskiego. (dom.).
2. Stanowisko Morawskiego wobec klasyków i romantyków (na podst. „Listów do klas. i romant.“), (szk.).
3. Woda jako żywioł szkodliwy, (dom.).
4. Stosunek wielkiego mistrza do pustelnicy w „Konradzie Wallenrodzie“ Mickiewicza, (szk.).
5. Człowiek wtenczas wolność utraca, gdy być posłusznym przestaje (Staszic), (dom.).
6. Tok głównych myśli we „Farysie“, Mick., (szk.).
7. Wpływ Halbana na Konrada Wallenroda, (dom.).
8. Charakterystyka Balladyny, (szk.).
9. Związek przyrody z akcyą w Panu Tadeuszu, (dom.).
10. W jaki sposób stara się Lilla Weneda uwolnić ojca z niewoli? (szk.).

KLASA VIIIa.

1. Kordyan a Konrad z III. cz. „Dziadów“, (charakt. porówn.), (dom.).
2. Rejent a Cześnik, (charakt. porów.), (szk.).
3. Widok przyrody podnosi i upokarza człowieka, (dom.).
4. Rola i znaczenie Masynissy w „Irydionie Krasińskiego“, (szk.).
5. Piotr Skarga a H. Kajsiewicz – jako kaznodzieje, (dom.).
6. W jaki sposób pobudził Milcyades Ateńczyków do walki z Persami? (szk.).
7. Pierwiastek patryotyczny w literaturze okresu Mickiewicza, (dom.).

8. Rozwinąć hasło „Ody do młodości“:
„Razem, młodzi przyjaciele!
W szczęściu wszystkiego są wszystkich cele“, (szk.).

KLASA VIIIb.

1. Kordyan a Konrad z III. cz. „Dziadów“, (charakt. porówn.), (dom.).
2. Zawikłanie dramatyczne w „Ślubach panieńskich“, (szk.).
3. Znaczenie i posłannictwo poezyi narodowej, (dom.).
4. Znaczenie „Epilogu“ w Irydyonie Krasińskiego, (szk.).
5. Piotr Skarga a H. Kajsiewicz — jako kaznodzieje, (dom.).
6. Cel, idea i znaczenie Marotonu Ujejskiego, (szk.).
7. Pierwiastek patryotyczny w literaturze okresu Mickiewicza, (dom.).
8. Rozwinąć hasło „Ody do młodości“:
„Ze słabością łamać uczmy się za młodu“, (szk.).

B) W języku niemieckim:

KLASA Va.

1. Eintracht baut Häuser, Zwietracht reisst sie nieder, (dom.).
2. Wodurch sucht Andromache Hektor vom Kampfe mit Achill abzuhalten (Nach der Schullektüre), (szk.).
3. Welche Veränderungen in der Natur kündigen uns die Ankunft des Winters an? (dom.).
4. Die Entdeckungen der Phönizier, (szk.).
5. Das Leben der Pflanze, (dom.).
6. Eine Übersetzung aus dem Polnischen, (szk.).
7. Die Verfassung Ägyptens, (dom.).
8. Rom ist nicht an einem Tage erbaut worden, (dom.).
9. Hochzeitlied (eine Inhaltsangabe), (szk.).
10. Lessing auf der Landesschule zu Meissen, (dom.).
11. Andreas Hofers Tod, (Nach der Schullektüre), (szk.).
12. Was können wir von den Bienen lernen, (dom.).
13. Die Freundestreue ist eine sittliche Macht, denn sie überwindet die inneren und äussereren Naturmächte (Nach Schillers Ballade: „Die Bürgschaft“) szk.
14. Vergleichung des Handschuhes mit dem Taucher (dom.).

KLASA Vb.

1. Meine schönsten Ferientage (in Briefform), (dom.).
2. Inwiefern trugen der Chor der Erinnyen und die Kraniche zur Entdeckung des Mörders des Ibykus bei? (szk.).
3. Die bedeutendsten Sehenswürdigkeiten der Stadt Krakau, (dom.).
4. Die Phönizier als Vermittler der Kultur zwischen Ost und Westeuropa, (szk.).
5. Welche Tiere können dem Menschen besonders als Muster des Fleisses dienen, (dom.).
6. Eine Übersetzung aus dem Polnischen, (szk.).
7. Die Vorstellungen der Ägypter von dem Fortleben nach dem Tode, (dom.).
8. Die Nützlichkeit des geselligen Lebens, (dom.).
9. Die Schlacht bei Salamis, (Nach der Schullektüre), (szk.).
10. Die Sage von Ödipus und seinen Nachkommen, (dom.).
11. Wie gewinnt der Kaiser den Grafen von Limburg für seine Dienste, (Nach Uhlands: „Der Schenk von Limburg", (szk.).
12. Warum werden gute Vorsätze so oft nicht ausgeführt, (dom.).
13. Der Taucher. (Eine Inhaltsangabe), (szk.).
16. *a)* Die gute Sache stärkt den schwachen Arm, (Nach Schillers Ballade: „Die Bürgschaft"); *b)* Woran erkennt man den wahren Freund, (dom.).

KLASA VI.

1. Die Folgen des Eroberungszuges Alexander des Grossen, (dom.).
2. Wie Telemach bei Menelaos aufgenommen wurde, (szk.).
3. Was für Gedanken erweckt in uns das Herannahen des Herbstes, (dom.).
4. Die Entdeckungsreise des Pytheas von Massalia, (szk.).
5. Der Untergang des weströmischen Reiches, (dom.).
6. Gottfried von Bouillon im Kriegsrate, (nach dem ersten Gesange des „befreiten Jerusalems" von Torquato Tasso), (szk.).

7. Das Feuer als wohltätiges Element, (dom.).
8. Solimans Tod in Körners „Zriny“, (dom.).
9. Ekkehards Predigt vor der Hunnenschlacht, (auf Grund der Schullektüre), (szk.).
10. Das politische und geistige Resultat der Kreuzzüge, (dom.).
11. Instinktmässige List der Tiere, (Auf Grund der Schullektüre), (szk.).
12. Inhaltsangabe und Erläuterung von Schillers Gedicht: „Die Teilung der Erde“, (dom.).
13. Wanderungen der Säugetiere. (szk.).
14. Die Lebensschicksale des Turmhahns zu Cleversulzbach, (nach Mörikes Gedicht), (dom.).

KLASA VII.

1. Der historische Hintergrund in Goethes „Hermann und Dorothea“ und dessen Bedeutung für die Dichtung. (dom.).
2. Die bedeutendsten literarischen Erscheinungen in der mittelhochdeutschen Periode. (szk.).
3. Egmonts Charakteristik auf Grund der zwei ersten Aufzüge des gleichnamigen Dramas von Goethe. (szk.).
4. Die politischen Ansichten Klopstocks in den Oden: „Die États Généraux“ und „Mein Irrtum“. (szk.).
5. Herzog Alba in Brüssel, (auf Grund der Lektüre von Goethes „Egmont“). (dom.).
6. Just u. Paul Werner in Lessings „Minna von Barnhelm“. Ein Vergleich. (dom.).
7. Der Zweikampf Hüons mit Amory. (Nach Wielands „Oberon“. (szk.).
8. Die Folgen des dreissigjährigen Krieges für die politische und geistige Entwickelung Deutschlands. (dom.).
9. Die Apfelschussscene in Schillers Drama „Wilhelm Tell“. (szk.).
10. Charakteristik des Königs Philipp II. in Schillers „Don Carlos“. (dom.).

KLASA VIIIa.

1. Der Aufbau der Wallenstein'schen Trilogie. (dom.).
2. Der Gedankengang in Schillers „Spaziergang“. (szk.).

3. Wie sich Weislingen zur Untreue an Götz und dessen Schwester verleiten liess. (dom.).
4. Die Anagnorisis in Schillers: „Braut von Messina“ (szk.).
5. Die sittliche Veredlung der Menschheit durch den Ackerbau. (dom.).
6. Entstehung und Entwickelung der romantischen Schule. (szk.).
7. Schillers „Braut von Messina“, eine Schicksalstragödie. (dom.).
8. Die Vertiefung der Faustsage in Goethes gleichnamigem Drama. (szk.).

KLASA VIIIb.

1. Jak w klasie VIIIa. (dom.).
2. Die gemeinsamme Tätigkeit Goethes und Schillers. (szk.).
3. „Das Lied von der Glocke“ als Bild des Menschenlebens. (dom.).
4. Die „Reichsexekution“ rückt gegen Jaxthausen vor. (szk.).
5. „Unglück selber taugt nicht viel,
   Doch es hat drei gute Kinder
   Kraft, Erfahrung, Mitgefühl“. (dom.).
6. Die Verdienste der romantischen Schule. (szk.).
7. Jak w kl. VIIIa.
8. Jak w kl. VIIIa.

C Przy egzaminie dojrzałości)

w terminie letnim.

1. Z języka łacińskiego: *a*) przetłomaczyć na język łaciński tekst polski wzięty z historyi Weltera-Sawczyńskiego „Dzieje starożytne“, str. 171 od słów: „Tarkwiniusz oblegał właśnie Ardeę..., do słów: ...męża nieszczęsnej Lukrecyi, pierwszymi konsulami“; *b*) przetłomaczyć na język polski tekst, wyjęty z „Taciti Ann. II, 39 i 40.
2. Z języka greckiego: przetłomaczyć na język polski tekst wyjęty z Herodota I. § 114 i 115.
3. Z języka polskiego: Na jakich pierwiastkach rozwinęła się literatura polska w okresie Mickiewicza.

4. Z języka niemieckiego: Die Ursachen und das Endergebnis der Kreuzzüge.
5. Z matematyki: 1) $\log. \sqrt{2x-1} + \log. \sqrt{x-9} = 1$. 2) Z miejsc A i B 350 m od siebie odległych widziano balon; jak daleko od A i jak wysoko znajduje się balon, jeżeli kąt wysokości w $A = 40^0 13'$, a azymuty względem AB w $A = 71^0 37'$, w $B = 63^0 49'$. 3) Prosta $y = 2x + 6$ przecina koło w punktach, dla których $x_1 = O$, $x_2 = -3$. Koło to przechodzi przez punkt $x_3 = 3$, $y_3 = 0$; obliczyć spółrzędne środka i promień koła i napisać jego równanie.

IV.

Wykaz książek szkolnych na rok 1906|7.

Klasa I. **Religia.** Wielki katechizm religii katolickiej dla szkół średnich dyecezyi krakowskiej. – **Język łaciński**. Samolewicz, Zwięzła gramatyka języka łacińskiego. Wydanie 2 – 5. — Steiner i Scheindler, Ćwiczenia łacińskie dla I. klasy. Wydanie 4. – **Język polski.** Konarski, Zwięzła gramatyka języka polskiego. – Próchnicki i Wójcik, Wypisy polskie dla I. kl. Wyd. 3—4. – **Język niemiecki.** German i Petelenz, Ćwiczenia niemieckie dla I. kl. Wyd. 6. – **Geografia.** Romer. – **Matematyka.** Ignacy Kranz, Arytmetyka i algebra Część I. na klasę I. i II. — Jamrógiewicz, Geometrya poglądowa. Cz. I. Wyd. 2 – 3. – **Historya naturalna.** Nussbaum-Wiśniowski, Zoologia. – Rostafiński, Botanika szkolna na klasy niższe. Wydanie 4 – 5.

Klasa II. **Religia.** Ks. Dąbrowski, Historya biblijna zakonu starego. Wyd. 1 – 4. – **Język łaciński.** Samolewicz, Zwięzła gramatyka języka łacińskiego. Wyd. 1 – 5. Steiner i Scheindler, Ćwiczenia łacińskie dla II. klasy. – **Język polski.** Konarski, Zwięzła gramatyka języka polskiego. — Próchnicki i Wójcik, Wypisy polskie dla II. kl. Wydanie 1 — 3. **Język niemiecki.** German i Petelenz, Ćwiczenia niemieckie dla klasy II. Wydanie 4. — **Geografia i historya powszechna.** Baranowski i Dziedzicki, Geografia powszechna. Wyd. 8—9. Semkowicz, Opowiadania z dziejów powszechnych. Część I. Wydanie 1. i 2. — **Matematyka**. Ignacy

Kranz, Arytmetyka i algebra. Część I. Jamrógiewicz, Geometrya poglądowa. Część I. Wydanie 2. i 3. **Historya naturalna.** Nussbaum-Wiśniowski, Podręcznik zoologii dla niższych klas szkół średnich. — Rostafiński, Botanika szkolna dla klas niższych. Wydanie 4—5.

Klasa III. **Religia.** Ks. Dąbrowski, Historya biblijna zakonu nowego. Wyd. 1—3. — **Język łaciński.** Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Wyd. 5—7.— Próchnicki, Ćwiczenia łacińskie dla klasy III. Wydanie 2—4. — Cornelius Nepos. Wyd. Kłaka. — **Język grecki.** Ćwikliński, Gramatyka języka greckiego. Wyd. 3. Taborski-Winkowski, Ćwiczenia greckie. Wydanie 3. — **Język polski.** Małecki, Gramatyka języka polskiego. Wyd. 9—10. Czubek-Zawiliński, Wypisy polskie dla kl. III. Wyd. 2. — **Język niemiecki.** German i Petelenz, Ćwiczenia niemieckie dla klasy III. Wyd. 3. Jahner, Deutsche Grammatik. Wyd. 2. — **Geografia i historya powszechna.** Baranowski i Dziedzicki, Geografia powszechna. Wyd. 6—9.— Semkowicz, Opowiadania z dziejów powszechnych. Część II. — Rawer, Dzieje ojczyste. Wydanie 1—3. **Matematyka.** I. Kranz, Arytmetyka i algebra. Część II. Jamrógiewicz, Geometrya poglądowa. Wydanie 2—3. — **Fizyka.** Kawecki i Tomaszewski, Fizyka dla niższych klas szkół średnich. Wyd. 2—4. — **Historya naturalna.** Wiśniowski, Wiadomości z mineralogii dla klas niższych.

Klasa IV. **Religia.** Ks. Jougan, Liturgika katolicka. Wyd. 1. i 2.— **Język łaciński.** Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka jezyka łacińskiego. Część II. Wyd. 5—7. — Próchnicki, Ćwiczenia łacińskie dla kl. IV. Wyd. 1—3. — Caesar, Commentarii de bello Gallico. Wyd. Terlikowski. — Ovidius. Wyd. Bednarskiego. — **Język grecki.** Ćwikliński, Gramatyka języka greckiego. Wyd. 3. — Taborski-Winkowski, Ćwiczenia greckie. — **Język polski.** Małecki, Gramatyka języka polskiego szkolna. Wyd. 9—10. Czubek-Zawiliński, Wypisy polskie dla klasy IV. — **Język niemiecki.** German i Petelenz, Ćwiczenia niemieckie dla kl. IV. Wyd. 3—4. — Jahner, Deutsche Grammatik. Wyd. 2. — **Geografia i historya powszechna.** Semkowicz, Opowiada-

nia z dziejów powszechnych. Część III. Wyd. 2. — Benoni-Majerski, Geografia austr.-węgierskiej monarchii. Wyd. 2—4. – Rawer, Dzieje ojczyste. Wydanie 1—3. – **Matematyka.** Kranz, Arytmetyka i algebra. Część II. Močnik-Maryniak, Geometrya poglądowa. Część II. Wydanie 3–6. – **Fizyka.** Kawecki i Tomaszewski, Fizyka dla niższych klas szkół średnich. Wydanie 3—4.

Klasa V. **Religia.** Ks. Jeż, Nauka wiary. — **Język łaciński.** Livius, wyd. Zingerle-Majchrowicz. Ovidius, wyd. Bednarskiego. – Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Wydanie 5–7.–**Język grecki.** Fiderer, Chrestomatya z pism Xenofonta. Wydanie 1–3. Homera Iliada. Część I. Wyd. Scheindler-Sołtysik. – Ćwikliński, Gramatyka języka greckiego. Wyd. 3. — **Język polski.** Próchnicki, Wzory poezyi i prozy. Wyd. 2. – **Język niemiecki.** Ippold und Stylo, Deutsches Lesebuch für die fünfte Klasse. – **Geografia i historya powszechna.** Zakrzewski, Historya powszechna. Część I. Wydanie 1–4. – **Matematyka.** Dziwiński, Zasady algebry. Wyd. 2.–Močnik-Maryniak, Geometrya dla wyższych klas Wydanie 5. **Historya naturalna.** Łomnicki, Mineralogia i geologia. Wyd. 3—5. Rostafiński, Botanika szkolna dla klas wyższych. Wyd. 2. przerobione.

Klasa VI. **Religia.** Ks. Jougan, Dogmatyka szczegółowa. — **Język łaciński.** Sallustius: Catilina. Wyd. Klimscha-Sołtysik.—Vergilius, wyd. Eichler-Rzepiński. — Cicero: Catilina, wyd. Kornitzer-Sołtysik.— Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka łacińskiego. Część II. Wyd. 5–7. — **Język grecki.** Fiderer, Chrestomatya z pism Xenofonta. Wyd. 1–3.–Homera Iliada. Część I. i II. Wyd. Scheindler-Sołtysik. – Herodot. Wyd. Terlikowski. – Ćwikliński, Gramatyka języka greckiego. Wyd. 3. – **Język polski.** Wypisy polskie St. Tarnowskiego i J. Wójcika. Część I. Wyd. 3. — **Język niemiecki.** Dr. Ippoldt u. Stylo: Deutsches Lesebuch für die oberen Klassen — Schiller: Ausgewählte Geschichte — Lessing: „Minna von Barnhelm". **Geografia i historya powszechna.** Zakrzewski: Historya powszechna. Część I. Wydanie 1—4. Część II. Wyd. 1—3. Część III. 1903. Wyd.

1 - 2. — Lewicki: Zarys dziejów Polski i krajów ruskich. Wyd. 1 - 3. — **Matematyka.** Dziwiński: Zasady algebry. Wyd. 1—2. — Močnik-Maryniak, Geometrya dla wyższych klas. Wydanie 3—5. — Kranz, Tablice logarytmów pięciocyfrowych. — **Historya naturalna.** Petelenz, Zoologia dla klas wyższych szkół średnich. Wydanie 1. i 4.

Klasa VII. **Religia**. Ks. Szczeklik, Etyka katolicka. — **Język łaciński.** Cicero: In Verrem lib. IV. Wyd. Jędrzejowskiego, De officiis (wybór) wyd. Terlikowskiego. Vergilius, Tuscul. disput. Wyd. Rzepińskiego. — Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Wyd. 5—7. — **Język grecki.** Homera Odyssea, wyd. Jezienicki, Demostens, wyd. Wotke-Schmidt. — Ćwikliński, Gramatyka języka greckiego. Wyd. 3. — **Język polski.** Wypisy polskie Tarnowskiego i Wójcika. Część I. Wyd. 1 - 3. Wypisy polskie Tarnowskiego i Próchnickiego. Część II. Wyd. 1—3. **Język niemiecki.** Petelenz und Werner, Deutsches Lesebuch für die siebente Klasse. — Goethe: Iphigenie auf Tauris", „Wallensteins Lager" „Die Piccolomini" „Wallensteins Tod". Wyd. Graesera. — **Geografia i historya powszechna.** Zakrzewski, Historya powszechna. Część III. Wyd. 1 - 2. — Lewicki, Zarys dziejów Polski i krajów ruskich. Wyd. 1 - 2. — **Matematyka.** Dziwiński, Zasady algebry. Wyd. 1—2. — Močnik-Maryniak, Geometrya dla wyższych klas. Wyd. 3—5. — Kranz, Logarytmy. — Kranz, Zadania i zagadnienia z geometryi i arytmetyki dla klas wyższych. — **Fizyka.** Kawecki i Tomaszewski, Fizyka dla wyższych klas szkół średnich. Wyd. 3. Tomaszewski, Chemia, Wyd. 2—4. — **Propedeutyka Filozofii.** Nuckowski, Początki logiki ogólnej.

Klasa VIII. **Religia.** Ks. Jougan, Historya Kościoła katolickiego Wyd. 1. i 2. — **Język łaciński.** Horatius. Wyd. Dolnicki. — Tacitus. Wyd. Staromiejski. — Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego, Część II. Wyd. 5 - 7. — **Język grecki** Platon: Apologia, Kriton Wyd. Lewicki. — Sofokles: Król Edyp. Wyd. Majchrowicz. — Homera Odyssea. Wyd. Jezienicki. — Ćwikliński, Gramatyka języka greckiego. Wyd. 3. — **Język polski.** Wypisy polskie Tarnowskiego i Próch-

nickiego. Część II. Wyd. 1. i 2. — **Język niemiecki.** Petelenz-Werner, Deutsches Lesebuch für die achte Klasse. Goethe: „Hermann und Dorothea", Schiller: „Die Braut von Messina", „Die Jungfrau von Orleans", „Maria Stuart". **Geografia i historya powszechna.** Głąbiński-Finkel, Historya i statystyka austryacko-węgierskiej monarchii. Wydanie 1—2. — **Matematyka.** Baraniecki, Algebra. — Močnik-Maryniak, Geometrya dla wyższych klas. Wydanie 3—5. — Kranz, Logarytmy. — Kranz, Zadania i zagadnienia z arytmetyki i geometryi dla klas wyższych. **Fizyka.** Kawecki i Tomaszewski, Fizyka dla wyższych klas szkół średnich. Wyd. 2—3. — **Propedeutyka filozoficzna.** Lindner-Kulczyński, Wykład psychologii. (Nowe wydanie w druku).

V.

Stan zbiorów naukowych.

1. Biblioteka.

A) Biblioteka dla nauczycieli.

Biblioteka dla nauczycieli obejmuje podręczników szkolnych i dzieł 817, w 1180 tomach.

Podręczników szkolnych 23. — Aryost Ludowik: Orland szalony. — Ostwald W.: Die Schule der Chemie II. Theil. — Müller Adolf Dr.: Ästhetischer Kommentar zu den Tragödien des Sophokles. — Tretiak Józef: Juliusz Słowacki. — Tarnowski Stanisław: Historya literatury polskiej T. VI. — Divis J. Dr.: Jahrbuch des höheren Unterrichtswesens in Oesterreich. — Payot Juliusz: Kształcenie woli (tłom. Potocki). — Niewengłowski: Cours de Géometrie élémentaire. — Jules Tannery: Leçons d'Arithmetique theorique et pratigue. — Bourlet C.: Leçons de Trigonometrie rectilique. Leçons d'Algébre élémentaire.

Zakład prenumeruje czasopisma:

1. Biblioteka warszawska. — 2. Przegląd powszechny. — 3. Przewodnik bibliograficzny. — 4. Poradnik językowy. — 5. Pamiętnik literacki. — 6. Kwartalnik historyczny. — 7. Książka. — 8. Pomniki Krakowa. — 9. Encyklopedya wychowawcza. — 10. Eos. — 11. Zeitschrift für den phys. u. chem. Unterricht. — 12. Zeitschrift für Zeichen. — 13. Zeitschrift für oesterr. Gymnasien. — 14. Natur u. Schule. — 15. Lehrproben u. Lehrgänge.

Otrzymano w darze:

Wydawnictwa Akademii Umiejętności w Krakowie za rok 1906. – Sprawozdanie c. k. Rady szk. krajowej. — Wydawnictwa Wydziału krajowego.

B) Biblioteka dla młodzieży.

Biblioteka dla młodzieży obejmuje:

a) dzieł polskich	654	w	968	tomach
b) „ niemieckich	181	w	353	„
Razem dzieł	836	w	1321	tomach.

W r. szkol. 1905/6 zakupiono:

a) Dzieła polskie: 1. Krasicki: Dzieła T. V. - 2. Słowacki: Wydawnictwo Bartoszewicza. — 3. Hösick: O Słowackim, Krasińskim i Mickiewiczu. – 4. Chmielowski: Józef Ign. Kraszewski. — 5. Szymański Adam: Dwie modlitwy. — 6. Fredro: Pan Jowialski, Damy i Huzary, Zemsta, Śluby panieńskie. — 7. Wincenty Pol: Pieśni Janusza, Pieśń o ziemi naszej, Pieśń o domu naszym. – 8. Ujejski: Poezye. — 9. Sieroszewski: Na kresach lasów. — 10. Kipling: Księga puszczy, Druga księga puszczy. — 11. Moliere: Świętoszek. – 12. Feldman: Piśmiennictwo polskie, 1880—1904. — 13. Wydawnictwa Westa: 80 tomików. – 14. Romanowski: Poezye. — 15. Goszczyński: Pisma. — W darze otrzymała biblioteka od OO. Jezuitów: Misye katolickie, 18 roczników.

b) Dzieła niemieckie: 1. Jean Gümpel: Ins Land der Herero. — 2. Novalis ausgewählte Werke. – 3. Enzberg: Heroen der Nordpolar Forschung. — 4. Grillparzer's sämtliche Werke. — 5. Falkenhorst: Bahnbrecher im Kameruner Urwalde. 6. Falch: Deutsche Göttergeschichte, Wölsungen u. Niflungen. 7. Fr. Hanke: Wundersame Reisen u. Abenteuer. — 8. Georg Reichard: Onkel Toms Hütte. — Croker: Ein Zugvogel.

2. Gabinet fizykalny.

Gabinet fizykalny posiada z końcem roku szkolnego 1905/6 395 numerów przyrządów, narzędzi i przyborów. W b. roku szkolnym wprowadzono do gabinetu prąd z lektrowni miejskiej i zakupiono: 1. Lampę Nernsta do projekcyi. 2. Opornicę lam-

powę. 3. Kule na nóżkach izolujących do doświadczeń elektrostatycznych. 4. Czuły elektroskop. 5. Pryzmat na ciecze.

3. Gabinet historyi naturalnej.

	w r. bieżącym Przybyło:	z końcem b. r. Posiada:
1. Szkieletów, czaszek, innych kości, skorup	17	36
2. Okazów zw. kręgowych wypchanych .	7	56
3. „ „ „ spirytusowych .	6	30
4. Owadów: gablotek	—	3
5. „ pudełek z biolo. zestawieniem	—	5
6. „ słojów	—	5
7. Okazów zw. innych: spirytusowych . .	1	32
8. Modeli: zoologicznych	—	6
„ botanicznych	—	29
„ mineralogicznych	—	43
9. Okazów minerałów i skał	17	331
10. Taklic: zoologicznych	16	57
„ botanicznych	9	38
„ mineral. i geologicz.	—	5
11. Preparatów mikroskopowych	—	15
12. Zielników	—	1
Tablic z zasuszonemi roślinami . . .	—	4
13. Mikroskopów	—	1
14. Narzędzi i przyborów do urządzania zbiorów i ich ochrony	—	46
15: Odczynników i przyrządów do badań	—	11

4. Gabinet geograliczno-historyczny.

Gabinet geograficzno-historyczny posiada obecnie 121 numerów inwentarza, obejmujących 403 sztuki map, obrazów i produktów geograficznych. W roku szk. 1905/6 nabyto: 1. Kampen: Imperium Romanum. — 2. Baldamus: Deutschland und Oberitalien seit 1815. — 3. Die officielle Reiche der Päpste.

Otrzymano w darze:

Od Akademii Umiejętności w Krakowie atlas geograficzny Galicyi zeszyt XVII.

5. Zbiory archeologiczne.

Inwentarz zbiorów archeologicznych ma 14 numerów, obejmujących 128 sztuk.

6. Zbiory do nauki rysunków.

Inwentarz tych zbiorów ma 43 numerów, obejmujących 158 sztuk.

VI.

Fizyczny rozwój młodzieży.

Na fizyczny rozwój tutejszej młodzieży bardzo niekorzystnie wpływa złe umieszczenie zakładu. Zakład mieści się w wynajętych lokalnościach, które pod żadnym względem nie odpowiadają potrzebom szkoły: Brak dziedzińca, korytarze zewnątrz murów wązkie, w porze zimowej nie ogrzewane, sale szkolne bardzo szczupłe, okna sal szkolnych (oprócz dwóch sal) zwrócone są ku pół. zachodowi, promienie słoneczne nigdy nie zaglądają do nich. Przerwy między godzinami przepędza młodzież z braku podwórza w klasach lub na korytarzach. Brakuje sal na umieszczenie zbiorów naukowych, które wskutek tego niszczą się. W parterze pod salami szkolnemi mieści się drukarnia. Huk motorów gazowych w drukarni udziela się salom szkolnym, zagłusza naukę, rozstraja nerwy i powoduje ból głowy i różne choroby. Nauka musi się odbywać przy zamkniętych oknach, gdyż ciągły turkot wozów i gwar uliczny przygłuszają naukę przy otwartych oknach.

Umieszczenie zakładu jest więc pod każdym względem niewygodne, niehygieniczne, rujnujące zdrowie młodzieży i nauczycieli. Niedogodności te usunąć można jedynie przez wybudowanie nowego gmachu, hygienicznie urządzonego, wygodnego i do potrzeb szkolnych zastosowanego.

Ćwiczenia fizyczne, w których młodzież bierze udział są: gimnastyka, gry i zabawy szkolne w maju i czerwcu, wycieczki klasowe z nauczycielami do poblizkich okolic Krakowa, ćwiczenia w pochodach i mustrze przy odgłosie trąbek i bębnów,

w porze letniej kąpiele w Wiśle i w parku Krakowskim, jazda na kole, w porze zimowej ślizgawka na łyżwach.

Gimnastyka jest przedmiotem nadobowiązkowym. Ćwiczenia odbywają się w 3 oddziałach po 2 godz. tygodniowo w sali gimnazyum św. Anny, pod kierunkiem nauczyciela gimnastyki tegoż zakładu, Dra Jana Bielawskiego. W b. r. uczęszczało na ćwiczenia gimnastyczne stale przez cały rok 84 uczniów, na 466 uczniów, mieszkających w Krakowie, czyli 18%.

Przez maj, czerwiec uczęszcza młodzież 3 razy tygodniowo na zabawy szkolne, urządzane przez fachowych nauczycieli w parku Dra Jordana. Zabawy te cieszą się wielkiem powodzeniem, uczniowie chętnie biorą w nich udział i licznie uczęszczają na nie. W b. r. uczęszczało na te zabawy 310 uczniów na 466 uczniów, mieszkających w Krakowie, czyli 66·5%.

Oprócz tego odbywają pojedyncze niższe klasy wycieczki do poblizkich okolic Krakowa pod nadzorem i kierunkiem swych nauczycieli.

VII.

Ważniejsze rozporządzenia Władz szkolnych.

1. C. k. Rada szk. kr. okólnikiem z dnia 13 września 1905 l. 33453 komunikuje reskrypt c. k. Ministerstwa W. i O. z dnia 24 sierpnia 1905 L. 1892 w sprawię 50% zniżek cen jazdy na kolejach państwowych dla uczniów szkół średnich i wyższych, odbywających wycieczki naukowe.
2. C. k. Ministerstwo W. i O. zawiadamia reskryptem z dnia 8 października 1905 l. 32758, że udzielanie stypendyów i miejsc funduszowych, pozostających pod zarządem c. k. Ministerstwa W. i O., przysługuje w równej mierze dla dzieci urzędników pocztowych państwowych i nieeraryalnych.
3. C. k. Rada szk. kraj. zawiadamia okólnikiem z dnia 20 grudnia 1905 l. 48300, że JE. P. Kierownik c. k. Ministerstwa W. i O. ustanowił z początkiem roku szkol. 1905/6 Komisyę egzaminacyjną w Krakowie dla kandydatów na nauczycieli rysunków wolnoręcznych w szkołach średnich.
4. C. k. Rada szk. kr. zarządziła rozp. z dnia 6 lutego 1906 l. 4589, aby w myśl. reskr. JE. Pana Kierownika Ministerstwa W. i O. z dnia 3 stycznia 1907 l. 47227, uczennice kursów przygotowawczych, istniejących przy gimnazyum żeńskiem w Krakowie, utrzymywanem przez pp. Dra Tadeusza Browicza, Jana Czubka i Dra Józefa Tretiaka, składały egzamin wstępny w tutejszym zakładzie w czerwcu każdego roku z zakresu nauki niższego gimnazyum. Na tej podstawie otrzymały cztery klasy wyższe wymienionego zakładu prawa szkoły publicznej.
5. C. k. Rada szk. kr. zawiadamia okólnikiem z dnia 28 lutego 1906 l. 6684 o reskrypcie c. k. Ministerstwa W. i O. z dnia

5 lutego 1906 l. 43597 w sprawie pouczenia młodzieży o obchodzeniu się z materyałami używanymi w codziennem użyciu, ulegającymi eksplozyi.

6. C. k. Rada szk. kr. zarządziła okólnikiem z dnia 6 kwietnia 1906 l. 14831, aby Dyrekcye żądały od prywatystów i eksternistów, przystępujących do jakichkolwiek egzaminów, fotografii egzaminanda, zaopatrzonej na odwotnej stronie stwierdzeniem tożsamości osoby, którą fotografia wyobraża, przez władzę polityczną.

VIII.

Statystyka uczniów.

UWAGA: Liczby mniejsze po prawej stronie u góry oznaczają uczniów prywatnych.

	KLASA														Razem
	I			II			III.	IV.	V		VI	VII	VIII		
	a	b	c	a	b	c			a	b			a	b	
1. Liczba uczniów.															
Przy końcu roku szkolnego 1904/5 było . .	42	50	45	40	—	—	43	68	46	—	39	69	35	—	477
Na początku roku szkolnego 1905/6 przyjęto uczniów publ. i pryw. .	54	60	58	49	49	47	44	48	34	33	47	33	31	38	625
W ciągu roku wstąpiło .	—	5	3	—	1	2	2	3	1	2	1	—	—	—	20
Razem przyjęto w roku szkolnym 1905/6 . . .	54	65	61	49	50	49	46	51	35	35	48	33	31	38	645
a mianowicie.															
1. Z tutejszego zakładu:															
a) z promocyą . . .	—	—	—	44	39	36	35	34	31	25	44	27	30	36	381
b) bez promocyi . .	—	3	8	1	—	2	4	2	—	—	3	1	—	—	24
2. Z innych zakładów:															
a) z promocyą . . .	54	56	51	2	6	10	5	9	2	4	1	2	1	2	206
b) bez promocyi . .	—	6	2	2	5	1	2	6	2	6	—	2	—	—	34
Razem jak wyżej .	54	65	61	49	50	49	46	51	35	35	48	33	31	38	645
W ciągu roku wystąpiło	7	21	18	2	7	4	4	7	1	7	4	2	1	—	85
Z końcem r. szk. 1905/6 było zatem	47	44	43	47	43	45	42	44	34	28	44	31	30	38	560
Między nimi było:															
a) publicznych . . .	47	44	43	47	41	44	39	42	33	28	44	31	30	37	550
b) prywatnych . . .	—	—	—	—	2	1	3	2	1	—	—	—	—	1	10
2. Według miejsca urodzenia było:															
Z Krakowa	18	11	10	20	15	12	7	11	2	4	10	2	6	7	135
Z W. Ks. Krakowskiego	8	9	2	8	9	12	10	9	10	4	11	8	2	4	106
Z Galicyi	17	17	26	13	16	18	20	21	19	18	21	19	18	21	264
Z innych prowincyi austro-węg.	—	1	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	2	2	8
Ze Śląska pruskiego . .	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
Z W. Ks. Poznańskiego	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3
Z Królestwa Polskiego .	4	4	3	4	1	1	2	1	1	2	1	2	2	2	30
Z cesarstwa Rosyjskiego	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Razem . . .	47	44	43	47	41	44	39	42	33	28	44	31	30	37	550

	KLASA														Razem
	I			II			III	IV	V		VI	VII	VIII		
	a	b	c	a	b	c			a	b			a	b	
3. Według języka ojczystego było:															
Polaków	46	43	43	46	40	44	39	42	32	28	43	31	30	35	542
Rusinów	1	1	—	1	1	—	—	—	1	—	1	—	—	2	8
Razem . . .	47	44	43	47	41	44	39	42	33	28	44	31	30	37	550
4. Według wyznania religii było:															
Religii rzym.-kat. . . .	41	37	37	44	36	38	31	41	29	26	39	28	27	33	487
„ grecko-kat. . .	1	1	—	1	1	—	2	—	1	—	1	—	—	2	10
„ ewangel. (augsb.)	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	3
„ mojżeszowej . .	5	6	5	2	4	6	6	1	3	1	4	2	3	2	50
Razem . . .	47	44	43	47	41	44	39	42	33	28	44	31	30	37	550
5. Wiek uczniów:															
Lat 11 miało	13	7	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
„ 12 „	17	12	12	14	7	3	—	—	—	—	—	—	—	—	65
„ 13 „	8	11	16	19	15	11	6	—	—	—	—	—	—	—	86
„ 14 „	6	12	4	6	5	13	12	14	—	—	—	—	—	—	72
„ 15 „	1	—	4	6	9	9	7	13	8	6	—	—	—	—	63
„ 16 „	1	2	1	2	5	7	13	6	8	8	14	—	—	—	67
„ 17 „	1	—	—	—	—	1	1	3	5	5	6	1	—	—	23
„ 18 „	—	—	—	—	—	—	—	3	5	7	5	5	4	5	34
„ 19 „	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	10	9	11	4	39
„ 20 „	—	—	—	—	—	—	—	1	3	1	5	9	5	13	37
„ 21 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	3	6	9	22
„ 22 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3	4	10
„ 23 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
„ 24 „	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	3
„ 25 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ 26 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Razem . . .	47	44	43	47	41	44	39	42	33	28	44	31	30	37	550
6. Według miejsca pobytu rodziców było:															
a) miejscowych . . .	18	12	16	24	21	18	17	18	12	8	20	9	9	15	217
b) z okolic Krakowa codziennie przyjeżdżających, względnie przychodzących do szkoły	11	3	5	7	6	4	8	9	9	7	4	6	4	1	84
c) zamiejscowych, umieszczonych na stancyach	18	29	22	16	24	22	14	15	12	13	20	16	17	21	249
Razem . . .	47	44	43	47	41	44	39	42	33	28	44	31	30	37	550

	KLASA															Razem
	I				II			III	IV	V		VI	VII	VIII		
	a	b	c	d	a	b	c			a	b			a	b	
7. Klasyfikacya:																
a) Klasyfikacya z końcem roku szk. 1905/6:																
I stopień z odznaczeniem	3	3	4		4	—	4	4	3	3	—	2	1	3	5	39
I stopień	34	26	27		36	31	32	22^{1}	25^{1}	26	22	31	17	27	32	388^{2}
II stopień	2	2	—		2	3	2	3	3^{1}	1	4	3	4	—	—	29^{1}
III stopień	3	8	8		2	2	1	4^{1}	5	1	—	2	—	—	—	56^{1}
Do egzaminu poprawczego przeznaczono .	5	5	4		3	5^{2}	5	5	6	2	2	6	9	—	—	57^{2}
Nie klasyfikowano .	—	—	—		—	—	0^{1}	1^{1}	-	0^{1}	—	—	—	—	0^{1}	1^{4}
Razem . . .	47	44	43		47	41^{2}	44^{1}	39^{3}	42^{2}	33^{1}	28	44	31	30	37^{1}	550^{19}
b) Uzupełnienie klasyfikacyi z końcem roku szkolnego 1904/5:																
Do egzaminu poprawczego przeznaczono .	—	4	3	3	1	—	—	3	6	2	—	2	10	1	—	35
Z tych złożyło egzamin	—	4	2	3	1	—	—	3	6	2	—	2	10	1	—	34
Z tych nie złożyło egzaminu	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Według tego ostateczny wymik klasyfikacyi za rok szk. 1904/5																
I stopień z odznaczeniem	2	—	1	4	7	—	—	3	7	4	—	4	6	4	—	42
I stopień	40	25	23	26	30	—	—	30^{2}	57	41	—	27	60	31	—	390^{2}
II stopień	—	2	3	2	3	—	—	2	3	1	—	3	1	—	—	20
III stopień	—	6	3	—	—	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	15
Nie klasyfikowano .	—	—	—	—	—	—	—	0^{3}	0^{1}	—	—	0^{2}	1^{1}	—	—	1^{7}
Razem . . .	42	33	30	32	40		—	38^{5}	67^{1}	46	—	37^{2}	68^{2}	35	—	468^{9}
8. Opłaty szkolne:																
Opłatę szkolną złożyło:*)																
w I półroczu	21	22	21		8	11	6	9	9	5	10	10	7	13	7	159
w II półroczu	15	16	13		11	9	11	10	23	7	7	10	5	5	4	146
Uwolnionych od opłaty było:																
w I półroczu	29	24	28		41	37	40	33	45	29	23	37	24	18	31	439
w II półroczu . . .	33	29	32		36	32	33	31	21	26	22	35	26	25	33	414
Taksę wstępną złożyło (po 4·20 K.)	54	62	53		8	13	11	7	15	4	10	1	5	1	2	246
Datek (po 2 K.) na zbiory naukowe	54	65	61		49	50	49	46	51	35	35	48	33	31	38	645
Datek (1 K.) na gry i zabawy szkolne złożyło .	38	38	34		37	28	29	32	36	24	25	34	18	20	27	410

*) Opłata szkolna wynosiła w I półr. 6310 K., w II półr. 5920 K.; razem 12160 K. Taksy wstępne od 246 uczniów wynosiły 1033·20 K.; datki na zbiory naukowe od 645 uczniów wynosiły 1290 K., taksy za duplikaty świadectw 46 K., razem 2369·20 K. Datki na gry i zabawy szkolne wynosiły 420 K.

	KLASA														Razem
	I.			II			III	IV	V		VI	VII	VIII		
	a	b	c	a	b	c			a	b			a	b	
9. Na naukę języka ruskiego															
jako względnie obowiązkowego uczęszczało . .	—	—	—	—	—	—	—	4	8	3	7	4	1	—	27
10. Na naukę przedmiotów nadobowiązkowych uczęszczało:															
a) Na historyę kraju rodzinnnego	—	—	—	—	—	39	42	—	—	—	44	31	—	—	156
b) Na kaligraflę . . .	32	18	15	32	24	14	—	—	—	—	—	—	—	—	135
c) „ gimnastykę . .	12	11	11	7	9	5	8	4	10	6	6	1	—	—	90
d) „ rysunki	9	7	3	9	7	2	4	1	1	3	1	—	—	—	47
e) „ śpiew	10	10	8	6	8	8	7	9	2	2	2	3	—	—	75
f) „ język francuski .	—	—	—	—	—	—	5	5	3	4	8	2	4	1	32
g) „ stenograflę . . .	—	—	—	—	—	—	—	9	4	1	7	1	—	—	22
11. Stypendya.															
Pobierało stypendya z fundacyi:															Kor.
a) Księżnej Montleart po 600 K rocznie . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1200
b) Stupnickich i Jankowskich po 400 K rocznie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	400
c) Samuela Głowińskiego po 315 K rocznie . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	945
d) Leona Boznańskiego po 300 K rocznie .	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	600
e) Andrzeja Żalohockiego styp. szlacheckie 231 K rocznie	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	462
f) Ludwiki Niezabitowskiej 420 K rocznie .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	420
g) Ks. Jana Pitonia 134 K rocznie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	134
h) Fundacyi Myślenickiej 60 K rocznie . . .	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
i) Fundacyi zakordonowej Krak. 315 K r. .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	315
Razem . . .	—	—	—	—	1	—	1	2	—	—	1	3	2	4	4536
12. Zapomogi.															
a) Wydział Rady powiatowej w Chrzanowie udzielał zapomóg po 100 K rocznie . . .	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	200
Do przeniesienia .	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—			200

	KLASA														Razem
	I			II			III	IV	V		VI	VII	VIII		
	a	b	c	a	b	c			a	b			a	b	
Z przeniesienia .	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	200K
b) Wydział Rady pow. w Krakowie udzielił jednorazowej zapomogi 3 uczniom po 50 K 2 uczniom po 60 K.	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	—	1	—	—	270„
c) Powiat. Kasa oszczędności w Myślenicach udzieliła 50 K. . .	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50„
d) Arcybr. Miłosierdzia i Banku pob. w Krakowie z fundacyi ś. p. J. Dąbkowskiego po 60 K	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	180„
Razem . . .	—	—	1	1	—	—	4	1	2	—	—	2	—	—	700K

13. Pomoc koleżeńska uczniów.

DOCHÓD.

1. Pozostałość kasowa z poprzedniego roku . . . 180·82 K.
2. Zebrano z drobnych datków, składanych przy wpisach na początku i w ciągu roku szkol. . . 211·67 „
3. Oprócz tego złożyli:
   - JW. Pani hr. Sierakowska . . . . . 50·00 „
   - W. Pani Świątkowa . . . . . 4·00 „
   - W. Pan notaryusz Janiszewski . . . . . 10·00 „
   - W. Pan Chmurski . . . . . 5·00 „
   - Przew. Ks. Prałat Wądolny . . . . . 4·00 „
   - W. Pan Skupień . . . . . 10·00 „
   - W. Pan Dyrektor Pazdrowski . . . . . 20·00 „
   - Uczeń kl. IIa. Breitkopf . . . . . 6·00 „
   - „ „ IIb. Jakubowski . . . . . 7·00 „
   - „ „ IV. Anczakowski . . . . . 6·00 „
   - „ „ Va. Regiec . . . . . 6·00 „
   - „ „ VIIIa. Kossak . . . . . 10·00 „
4. Z wieczorku Mickiewicza . . . . . 29·00 „
5. Z puszki w sali konferencyjnej . . . . . 8·00 „

6. Zwroty pożyczek . . . . . 56·00 „
7. Klasa IIa. za pośrednictwem prof. Smolickiego . 1·96 „
8. Uczniowie różnych klas za pośrednietwem prof. Ks. Ryłki . . . . . 107·24 „
9. Uczniowie różnych klas za pośrednictwem dyrektora zakładu . . . . . 20·00 „

Razem . . . 753·35 K.

WYDATKI.

1. Za książki szkolne i oprawę wydano . . . . 322·67 K.
2. Na kuracyę dano dwom uczniom . . . . . 66·00 „
3. Na żywność ubogim uczniom . . . . . 33·00 „
4. Na ubranie „ „ . . . . . 16·00 „
5. Na opłatę szkolną . . . . . 13·00 „
6. Pożyczono z obowiązkiem zwrotu . . . . . 122·32 „

Razem . . . 573·19 K.

Pozostaje na rok następny . . . . . 180·16 K.

A. Pazdrowski. *Ks. Dr. Paweł Ryłko.*

---

14. Fundusz na utworzenie orkiestry gimnazyalnej.

DOCHOD.

1. Pozostałość z poprzedniego roku . . . . . 120·00 K.
2. Datek c. k. Ministerstwa W. i O. na mocy reskr. z dnia 19/5 1905 L. 3388. . . . . 200·00 „
3. Z funduszu na gry i zabawy przeznaczono na ten cel, na mocy upoważnienia c. k. Rady szk. kraj. z dnia 7/7 1905 L. 734, tudzież z dnia 16/2 1906 L. 1587 . . . . . 380·00 „
4. WP. Wiśniewski złożył przy wpisie . . . . . 10·00 „
5. „ abituryent Mieczysław Bobrzyński . . . . 1·60 „
6. „ „ Włodzimierz Machalski . . . . 1·60 „
7. Datki PP. Profesorów tutejszego zakładu . . . 28·80 „
8. Datki uczniów z wszystkich klas . . . . . 53·03 „

Razem . . . 795·03 K.

WYDATKI.

1. Zakupiono instrumentów muzycznych za . . . 412·51 K.

Pozostaje na rok następny . . . . . 382·52 „

A. Pazdrowski.

IX.

Kronika zakładu.

1. Rok szkolny 1905/6 rozpoczęto uroczystem nabożeństwem w kościele św. Anny w dniu 3. września. W nabożeństwie tem uczestniczyła młodzież wraz z całem gronem nauczycielskiem.
2. Egzamina wstępne do klasy I. odbyły się dnia 30. czerwca i 1. września 1905.
3. Rozporządeniem c. k. Rady szk. kr. z dnia 5 sierpnia 1905 l. 25862. zorganizowano z 4. klas równorzędnych (Ib, Ic, IIb, IIc) filię, umieszczoną w budynku Stachowskiego, a kierownictwo nad nią powierzono prof. Janowi Jaglarzowi.
4. Dnia 9. września 1905 uczestniczyła młodzież wraz z gronem nauczycielskiem w nabożeństwie żałobnem za duszę ś. p. cesarzowej Elżbiety, jako w rocznicę Jej śmierci, tak samo dnia 19. listopada 1905, jako w dzień Jej imienin.
5. Dnia 7. grudnia odbył się staraniem uczniów klasy VII. uroczysty wieczorek muzykalno deklamacyjny ku uczczeniu wieszcza ś. p. Adama Mickiewicza.
6. Staraniem grona nauczycielskiego, a szczególniej profesora Dr. Kamila Krafta, założono czytelnię dla młodzieży trzech klas najwyższych. Otwarcie czytelni, pozostającej pod kierunkiem i nadzorem grona, odbyło się w dniu 10 marca b. r.
7. Na mocy reskryptu c. k. Ministerstwa W. i O. z dnia 17. lutego 1905. l. 43876/04 asygnowano Dyrekcyi 2000 K. na sprawienie sprzętów i środków naukowych dla klas równorzędnych umieszczonych na filii.

8. C. k. Ministerstwo W. i O. wyznaczyło reskr. z dnia 27. października 1905 l. 17641 nadzwyczajną dotacyę 600 K. na sprawienie wewnętrznego urządzenia.
9. Wydział Rady państwowej w Chrzanowie udzielał zapomóg po 10 K. miesięcznie przez 10 miesięcy dwom uczniom, pochodzącym z powiatu chrzanowskiego.
10. Wydział Rady powiatowej krakowskiej udzielił jednorazowego zasiłku na sprawienie mundurku trzem uczniom po 50 K., dwom po 60 K.
11. Powiatowa Kasa oszczędności w Myślenicach udzieliła jednemu uczniowi z tamtejszego powiatu wsparcie 50 K.
12. Wydział krajowy nadał uchwałą z dnia 23. lutego 1906 stypendya: 1) Uczniowi kl. VIIIb, Jackowi Pudlikowi, z fundacyi S. Głowińskiego, 315 K. rocznie, 2) uczniowi kl. VII, Wawrzyńcowi Figlowi, z fundacyi krakowskiej zakordonowej 315 K. rocznie, 3) uczniowi kl. IV., Julianowi Krzyżanowskiemu styp. szlacheckie z fundacyi Żalchockiego 231 K. rocznie.
13. W ciągu roku szk. przystępowała młodzież katolicka trzy razy do św. Sakramentów Spowiedzi i Komunii. W czasie wielkanocnym odbyła młodzież trzydniowe rekolekcye w dniach 29—31. marca b. r., na których wygłaszał egzorty ks. T. J. Antoni Boc.
14. W dniach 25. kwietnia i 16 maja przysłuchiwał się nauce religii komisarz książęco-biskupi ks. Dr. Franciszek Gabryl, profesor Uniw. Jagiel.
15. Ustny egzamin dojrzałości odbył się w dniach od 28. maja do 9. czerwca (włącznie) b. r. pod przewodnictwem c. k. Inspektora krajowego JW. Dr. Ludomiła Germana.
16. Dnia 28. czerwca była młodzież wraz z gronem nauczycielskiem na nabożeństwie żałobnem, odprawionym za spokój duszy śp. cesarza Ferdynanda.
17. Rok szkolny zakończono 29. czerwca uroczystem nabożeństwem dziękczynnem, po którem otrzymali uczniowie świadectwa za drugie półrocze.

X.

Klasyfikacya uczniów

za II. półrocze roku szkolnego 1905/6.

KLASA IA.

Uczniów klasyfikowanych 47.

Stopień I. z odznaczeniem:

Buliński Franciszek.
Latała Kasper.
Szczurowski Stanisław.

Stopień pierwszy:

Bałucki Franciszek.
Bednarski Józef.
Bigaj Tomasz.
Domazar Teodor.
Dyląg Julian.
Feliks Maryan.
Grzybowski Augustyn.
Hampel Leopold.
Hilfstein Izaak.
Himmelblau Jerzy.
Immerglück Daniel.
Jarosz Maryan.
Kaiser Henryk.
Kaufmann Zygmunt.
Kozłowski Kazimierz.
Krupa Jan.
Kurbiel Mikołaj.
Kus Wojciech.
Leonhard Jerzy.
Liszka Franciszek.
Mikucki Stefan.
Mońko Józef.
Przeworski Maryan.
Rachwał Henryk.
Rozpędzik Jan.
Schönberg Herman.
Stapiński Tadeusz.
Szczurowski Zygmunt.
Szwaja Stanisław.
Tomera Józef.
Tyrkowski Tadeusz.
Wantuch Władysław.
Warchał Stanisław.
Wątor Józef.

Stopień drugi otrzymało 2, stopień trzeci 3, do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po wakacyach przeznaczono 5.

KLASA IB.

Uczniów klasyfikowanych 44.

Stopień I. z odznaczeniem:

Bujak Jakób.
Jachimowicz Henryk.
Leśniak Adam.

Stopień pierwszy.

Becher Jan.
Broś Maryan.
Burek Piotr.
Gądek Józef.
Grzesiak Józef.
Lewinger Joachim.
Łysak Eugeniusz!
Modrzejewski Maryan.
Nieć Kazimierz.
Paciorek Karol.
Pilch Józef.
Podkówka Emil.
Poniewierski Franciszek.
Rzeźniczek Kazimierz.
Schmidt Oskar.
Sperling Bernard.
Stanek Władysław.
Sternberg Baruch.
Sternberg Izaak.
Szpylka Teodor.
Tymkow Józef.
Uznański Bartłomiej.
Wachowicz Maryan.
Wciślak Stanisław.
Zapałowicz Józef.
Zduń Stanisław.

Stopień drugi otrzymało uczniów 2; stopień trzeci uczniów 8; z jednego przedmiotu pozwolono po wakacyach poprawić uczniom 5.

KLASA IC.

Uczniów klasyfikowanych 43.

Stopień I. z odznaczeniem:

Gądek Michał.
Katra Henryk.
Müller Michał.
Szpunar Ignacy.

Stopień pierwszy:

Balsam Samuel.
Brückner Aleksander.
Chrabąszcz Józef.
Frączek Józef.
Frühauf Henryk.
Hauschild Ludwik.
Jende Michał.
Kasprzyk Józef.
Kosiarski Henryk.
Kurasiewicz Tadeusz.
Lipowicz Władysław.

Lohn Jan.
Mirocha Franciszek.
Morawski Kazimierz.
Oskwarek Stanisław.
Pajdak Julian.
Rydzik Jan.
Synowiec Kazimierz.
Świerkoszewski Józef.
Tadrzyński Franciszek.
Urbaniak Stanisław.
Walloschke Rudolf.
Weiss Józef.
Wierzbicki Ludwik.
Witkowski Wiktor.
Zapała Jakób.
Żelechowski Włodzimierz.

Stopień trzeci otrzymało uczniów 8; z jednego przedmiotu pozwolono po wakacyach poprawić uczniom 4.

KLASA IIA.

Uczniów klasyfikowano 47.

Stopień I. z odznaczeniem:

Górka Zygmunt.
Mazanek Kazimierz.
Tomasik Jan.
Wrona Leon.

Stopień pierwszy:

Bachowski Antoni.
Bieroń Jerzy.
Breitkopf Władysław.
Cholewiński Józef.
Czarnecki Czesław.
Cyps Aleksander.
Federowicz Stanisław.
Filipowski Jan.
Fusiecki Stanisław.
Glatman Gerard.
Jarczyk Maryan.
Jarkowski Kazimierz.
Kalczyński Roman.
Karabuła Wojciech.
Karelus Kazimierz.
Kober Karol.
Kołodziej Wincenty.
Kontny Edward.
Kubik Jan.
Leruch Rudolf.
Łatas Eranciszek.
Maruszczak Teodor.
Nowakowski Adam.
Olas Feliks.
Ostrowski Władysław.
Prokopczuk Maryan.
Rehman Józef.
Rosbach Artur.
Scheuring Stanisław.
Słomski Mieczysław.
Szulc Franciszek.
Swierczek Władysław.
Wawrzusiak Jan.
Wiśniewski Romuald.
Włoczkowski Maryan.
Wysocki Jacek,

Stopień drugi otrzymało 2; stopień trzeci 2; do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po wakacyach przeznaczono 3.

KLASA IIB.

Uczniów klasyfikowanych 41.

Stopień pierwszy:

Bochenek Franciszek
Borecki Franciszek
Bornstein Izrael
Buliński Leon
Drewniak Wojciech
Falandysz Henryk
Fraś Franciszek
Hajto Edward
Huppert Maurycy
Immerglück Salomon
Jakubowski Tadeusz
Jaworski Józef
Kapusta Paweł
Kołodka Michał
Kotschy Józef
Lach Karol
Lewicki Stanisław
Łuczyński Jan
Manowarda Mieczysław
Manowarda Roman
Maślonka Józef
Profic Józef
Rutkowski Władysław
Serkowski Feliks
Siekierski Roman
Sowa Karol
Strugała Ludwik
Tobijasiewicz Józef
Witkowski Konstanty
Wolas Stanisław
Ziemski Władysław

Stopień drugi otrzymało uczniów 3; stopień trzeci 2; pozwolono z jednego przedmiotu poprawić po wakacyach uczniom 5.

KLASA IIC.

Uczniów klasyfikowanych 44.

Stopień I. z odznaczeniem:

Krajewski Jan
Raczek Józef
Sidełko Jan
Synowiec Tadeusz

Stopień pierwszy:

Barański Józef
Bauer Teofil
Cyga Władysław
Dąbrowa Andrzej
Dolina Mikołaj
Florkowski Stanisław
Grzybowski Ignacy
Halpern Berel
Kierwiński Włodzimierz
Klocek Józef
Kumorowski Bolesław
Lagan Jan
Łyko Antoni

Macek Stanisław
Michalik Leon
Oraczewski Franciszek
Pałasiński Leopold
Ruciński Adam
Ruciński Ignacy
Ryżowski Stanisław
Schneider Michał
Schwarz Zacharjasz
Sidełko Józef
Siemek Stanisław
Silberspitz Selig
Spiegel Joachim
Spira Jozua
Wiener Szaja
Wróbel Franciszek
Zaruba Józef
Zawadziński Adam
Żelazowski Stanisław

Stopień drugi otrzymało 2 uczniów; stopień trzeci 1; do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po wakacyach przeznaczono 5.

KLASA III.

Uczniów klasyfikowanych 38.

Stopień I. z odznaczeniem:

Czajka Józef
Opyrchał Antoni.
Piotrowski Stefan.
Rojek Tadeusz.

Stopień pierwszy:

Bednarski Władysław.
Chilewski Maryan.
Chorąży Tadeusz.
Dziama Jan.
Gross Leizor.
Hammerschmid Majer.
Hnatiuk Włodzimierz.
Jaglarz Tadeusz.
Jarzębiński Artur.
Klęczar Stanisław.
Kornreich Jakób.
Krzanik Władysław.
Łapuszek Wojciech.
Łętek Jan.
Mikucki Tadeusz.
Mikucki Włodzimierz.
Namysłowski Piotr.
Orkisz Maryan.
Silberberg Hirsch.
Stankiewicz Jan.
Ślusarczyk Antoni.
Wroński Stefan.

Stopień drugi otrzymało 3; trzeci stopień 4; do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po wakacyach przeznaczono 5; nieklasyfikowano 1.

KLASA IV.

Uczniów klasyfikowanyeh 42.

Stopień I. z odznaczeniem:

Klocek Stanisław
Krzyżanowski Juliusz
Wilkosz Witold

Stopień pierwszy:

Albiński Maryan
Banach Stefan
Berski Ludwik
Bortnik Jan
Brochocki Roman
Chmurski Adam
Czapliński Emil
Czerski Henryk
Doms Robert
Grabowski Stefan
Jasiński Jan
Kawaler Albin
Kozub Jan
Krajewski Seweryn
Mach Maryan
Mroczek Andrzej
Mudry Mieczysław
Obrubański Adam
Owca Piotr
Podworski Stefan
Rogowski Franciszek
Rosbach Maurycy
Staszel Stanisław
Stępowski Bronisław
Vetulani Stanisław

Stopień drugi otrzymało 3, stopień trzeci 5; do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po wakacyach przeznaczono 6.

KLASA VA.

Uczniów klasyfikowanych 33.

Stopień I. z odznaczeniem:

Nowak Julian
Potocki Kazimierz
Wyszatycki Roman

Stopień pierwszy:

Birnbaum Karol
Cygan Michał
Feill Aleksander
Glatman Zdzisław
Hauser Wilhelm
Hercuń Mikołaj
Kołwa Franciszek
Kosturek Rudolf
Kwolik Paweł
Leibel Hirsch
Masibrodzki Mikołaj
Matuziński Zygmunt
Mendrala Józef
Miętka Kazimierz

Nalepa Zygmunt
Putek Kazimierz
Rapacz Andrzej
Regiec Tadeusz
Rothwein Zygmunt
Szwaja Jan
Ulrych Franciszek
Waniczky Władysław
Wiener Henryk
Wojakowski Wacław
Zimek Stefan
Ziobrowski Stefan

Stopień drugi otrzymał 1, stopień trzeci 1; do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po wakacyach przeznaczono 2.

KLASA VB.

Uczniów klasyfikowanych 28.

Stopień pierwszy:

Augustyn Stanisław
Bialikiewicz Ludwik
Böhm Zygmunt
Chalawa Stanisław
Herget Stanisław
Jasiński Karol
Juszczyk Józef
Karabuła Franciszek
Kotulski Ludwik
Łatkiewicz Leon
Matysek Tadeusz
Nechay Jan
Raczyński Andrzej
Ringer Edward
Sieńczak Maryan
Twardosz Andrzej
Wąsikiewicz Henryk
Kupiec Józef
Świadek Franciszek

Stopień drugi otrzymało 4. Do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po wakacyach przeznaczono 2.

KLASA VI.

Uczniów klasyfikowanych 44.

Stopień I. z odznaczeniem:

Tilles Józef
Zieliński Apolinary

Stopień pierwszy:

Bobek Andrzej
Chmielewski Jan
Czarnik Wawrzyniec
Dudek Wociech
Felkel Feliks
Figiel Wojciech
Gładysek Jan
Gwizd Jan
Herbst Henryk

Jasicki Kazimierz
Jedliński Tadeusz
Kosek Jan
Krzyżanowski Józef
Kurleto Jan
Libański Józef
Liszka Józef
Masny Karol
Mazanek Adam
Mikułowski Edward
Młodzianowski Bolesław
Motylewicz Antoni
Nitribittt Józef
Nitribitt Aleksander
Opławski Tadeusz
Szeleźnik Franciszek
Talapka Tadeusz
Warchał Mieczysław
Wetula Jan
Wicher Ludwik
Wiegner Adam

Stopień drugi otrzymało 3, stopień trzeci 2, do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po wakacyach przeznaczono 6.

KLASA VII.

Uczniów klasyfikowanych 31.

Stopień I. z odznaczeniem:

Fiegiel Wawrzyniec

Stopień pierwszy.

Biedroń Stanisław
Czernecki Stanisław
Ćwiżewicz Antoni
Fuk Marceli
Gawenda Zygmunt
Gorzut Wawrzyniec
Hell Roman
Jek Jan
Kluska Wincenty
Lubecki Maryan
Łojek Władysław
Mansky Emil
Raźny Feliks
Skrudlik Mieczysław
Susuł Maciej
Szybowski Jakób
Świąder Józef

Stopień drugi otrzymało 3, do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po wakacyach przeznaczono 9.

KLASA VIIIA.

Uczniów klasyfikowanych 30.

Stopień 1. z odznaczeniem:

Grażyński Adam
Michalski Tadeusz
Słowiński Józef

Stopień pierwszy:

Bartz Władysław
Birnbauum Hirsch
Chmielewski Kazimierz

Czerwiński Józef
Czubryński Antoni
Eimer Alfred
Feill Antoni
Henoch Jan
Janiszewski Jerzy
Kamiński Jan
Kapturkiewicz Władysław
Kempler Ignacy
Kolarz Antoni
Kossak Jerzy
Leibel Karol
Mozdyniewicz Władysław
Nieć Adam
Palla Stanisław
Pietrzyk Stanisław
Polakiewicz Bronisław
Rudnicki Józef
Słomka Julian
Sroka Ludwik
Stawowski Eugeniusz
Tobolewicz Ludwik
Wicher Stanisław
Żukrowski Zygmunt

KLASA VIIIB.

Stopień I. z odznaczeniem:

Gibas Mirosław.
Malinowski Tadeusz.
Musiał Wojciech.
Pudlik Jacek.
Wilczyński Stanisław.

Stopień pierwszy:

Bierner Leib
Cukrzyński Józef.
Dankiewicz Stefan.
Grosser Ernest.
Jasiołek Franciszek.
Klimczyk Jan.
Koturba Kazimierz.
Kozioł Jan.
Kusina Władysław
Kwiatkowski Antoni.
Lamensdorf Salomon.
Łętkowski Jan.
Madziarz Bolesław.
Motyka Józef.
Mucha Józef.
Niedźwiedź Ludwik.
Nowakowski Stefan.
Pączek Wojciech.
Pieniążek Kazimierz
Reising Wojciech
Rospond Józef
Stadler Karol
Świątkowski Karol
Talapka Aleksander
Timmel Alfred
Wilczek Andrzej
Woźny Konrad
Woźny Wincenty
Zając Edward
Ziemba Floryan
Żembiński Stanisław

Wynik egzaminu dojrzałości

w terminie letnim roku szkolnego 1905/6.

Do ustnego egzaminu zgłosiło się:

a) Uczniów publicznych	67
b) eksternistów	12
Razem	79

Z tych uznano za:

a) Dojrzałych z odznaczeniem . . .	11	
b) dojrzałych	54	

Pozwolono powtórzyć egzamin z jednego przedmiotu po feryach:

Uczniom publicznym	8
Eksternistom	4
Reprobowano na rok uczniów publicznych . .	2
Razem . . .	79

Świadectwo dojrzałości otrzymali:

KLASA VIIIa.

Bartz Władysław.
Birnbaum Hirsch.
Czerwiński Józef.
Czubryński Antoni.
Eimer Alfred.
Feill Antoni.
Grażyński Adam (z odzn.).
Henoch Jan.
Janiszewski Jerzy.
Kamiński Jan.
Kapturkiewicz Władysław.
Kolarz Antoni.
Kossak Jerzy.
Leibel Karol.
Michalski Tadeusz (z odzn.).
Mozdyniewicz Władysław.
Petrzyk Stanisław.
Polakiewicz Bronisław.
Rudnicki Józef.
Słomka Julian.
Słowiński Józef.
Sroka Ludwik.
Stawowski Eugeniusz.
Tobolewicz Ludwik (z odzn.).
Wicher Stanisław.
Żukrowski Zygmunt.
Bobrzyński Mieczysław (ekst.).
Dessauer Stefan (ekst.).
Frenkel Bronisław (ekst. z odz.).
Masłowski Mieczysław (ekst.).
Jasiewicz Wincenty (ekst.).

KLASA VIIIb.

Bierner Leib.
Cukrzyński Józef.
Dankiewicz Stefan.
Gibas Mirosław (z odzn.).
Grosser Ernest.
Jasiołek Franciszek.
Klimczyk Jan.
Koturba Kazimierz.
Kozioł Jan.
Kwiatkowski Antoni.
Lamensdorf Salomon.
Malinowski Tadeusz. (z odzn.)
Madziarz Bolesław.
Motyka Józef. (z odzn.)
Mucha Józef.
Musiał Wojciech.
Nowakowski Stefan.
Nowosilski Stefan.
Pączek Wojciech.
Pieniążek Kazimierz.
Pudlik Jacek (z odzn.).
Reising Wojciech.
Rospond Józef.
Świątkowski Karol.
Talapka Aleksander.
Timmel Alfred.
Wilczyński Stanisław (z odzn.).
Woźny Wincenty.
Zając Edward.
Ziemba Floryan.
Żembiński Stanisław.
Kempner Jerzy Luc. (ekst. z od.).
Machalski Włodzimierz (ekst.).
Świętochowski Jerzy (ekst.).

OGŁOSZENIE.

Wpisy uczniów publicznych, jako też prywatnych na rok szkolny 1906/7, odbędą się w dniach 30 i 31 sierpnia od godziny 9—12 przedpołudniem. Późniejsze zgłoszenia będą uwzględniane tylko w wyjątkowych wypadkach.

Uczniowie mają się zgłaszać do wpisów w towarzystwie rodziców lub opiekunów. Zarazem odbędą się wpisy na naukę przedmiotów nadobowiązkowych. Nauka języka ruskiego jest względnie obowiązkową i trwa przez 4 lata w klasach IV,—VII. Uczniowie, którzy za zgodą rodziców zapiszą się na naukę tego przedmiotu, są obowiązani uczęszczać na nią aż do całkowitego ukończenia 4-letniego kursu i nie mogą jej przerywać.

Uczniowie tutejszego zakładu mają przy wpisie przedłożyć świadectwo szkolne z ostatniego półrocza.

Uczniowie z innych zakładów, zgłaszający się do klas II,—VIII, będą przyjmowani tylko w ograniczonej liczbie, w miarę wolnego miejsca w klasie, do której się zgłaszają.

Uczniowie ci mają przy wpisie przedłożyć:

1. Metrykę urodzenia.

2. Świadectwo szkolne z ostatniego półrocza, opatrzone potwierdzeniem Dyrekcyi, że mogą być przyjęci w innym zakładzie bez przeszkody.

3. Dekret uwolnienia od opłaty szkolnej (lub poświadczenie uwolnienia na świadectwie szkolnem), jeżeli to uwolnienie mają.

Uczniowie, zgłaszający się do egzaminu wstępnego do klasy I, muszą przy wpisie przedłożyć:

1. Metrykę urodzenia na dowód, że ukończyli już 10 rok życia, lub ukończą go przed 1 stycznia 1907.

2. Świadectwo szkolne za ostatnie półrocze klasy IV-tej, jeżeli pobierali naukę w szkołach publicznych.

3. Świadectwo powtórnego szczepienia ospy (rewakcynacyi), odbytego w roku poprzedzającym wstąpienie do gimnazyum.

Uczniowie tutejszego zakładu, którzy po dłuższej przerwie w naukach chcą znowu uzyskać przyjęcie do gimnazyum muszą:

1. Przedłożyć metrykę urodzenia, ostatnie świadectwo szkolne, opatrzone przepisaną klauzulą, świadectwo moralności za czas, w którym do szkoły nie chodzili i świadectwo powtórnego szczepienia ospy.

2 Poddać się egzaminowi wstępnemu za złożeniem taksy egzaminacyjnej w kwocie 24 K.

Każdy uczeń ma złożyć przy wpisie 2 K. na środki naukowe. Uczniowie nowo wstępujący do zakładu płacą nadto taksę wstępną w kwocie 4 K. 20 h.

Oprócz tego ma każdy uczeń, z wyjątkiem bardzo ubogich, złożyć przy wpisie 1 K. na gry i zabawy szkolne.

Uczniowie obowiązani są do składania opłaty szkolnej, która za jedno półrocze wynosi 40 K. i musi być złożona w pierwszych sześciu tygodniach każdego półrocza, t. j. do 15 października i 15 marca. Prośby o uwolnienie od opłaty szkolnej, zaopatrzone w świadectwo szkolne z ostatniego półrocza i świadectwo ubóstwa, nie dawniej jak przed rokiem wydane, należy bez stempla wnosić za pośrednictwem Dyrekcyi do Wysokiej c. k. Rady szkolnej Krajowej najpóźniej do 20 września w pierwszem pólroczu, a 20 lutego w drugiem. O uwolnienie od opłaty szkolnej mogą wnosić prośby tylko ci uczniowie ubodzy, którzy za ostatnie półrocze otrzymali świadectwo pierwszego stopnia, dobre obyczaje i dobrą pilność.

Uczniowie klasy I mają złożyć opłatę szkolną za pierwsze półrocze do 30 listopada; ci jednak ubodzy uczniowie, którzy już w pierwszych dwóch miesiącach czynią dobre postępy we wszystkich przedmiotach, okazują dobre obyczaje i dobrą pilność, mogą uzyskać odroczenie tego terminu aż do końca półrocza, a w razie pomyślnej klasyfikacyi za I półrocze są uwolnieni od opłaty szkolnej. Uczniowie chcący z tego dobrodziejstwa korzystać, mają w ciągu 8 dni po rozpoczęciu roku szkolnego, wnieść za pośrednictwem Dyrekcyi nieostemplowane prośby do Wysokiej c. k. Rady Szkolnej Krajowej, załączając do nich dokładne świadectwo ubóstwa.

Egzamina poprawcze odbędą się w oniach 30 i 31 sierpnia od godziny 3 popołudniu.

Egzamina wstępne do klasy I odbywają się w dwóch terminach: przed feryami 30 czerwca, ewentualnie 1 lipca i po feryach dnia 1 września. Powtórzenie tego egzaminu przed upływem roku nie jest dozwolone ani w tym samym ani w innym zakładzie.

Egzamina wstępne do klas od II—VIII składać można od 4—10 września w I półroczu, a od 3—10 lutego w II półroczu w dniach, które Dyrektor zgłaszającym się oznaczy. Z egzaminu wstępnego nie wydaje się świadectw. Po złożeniu egzaminu wstępnego uczeń może być przyjęty tylko jako publiczny.

Rok szkolny 1906/7 rozpocznie się uroczystem nabożeństwem dnia 4 września; dnia 5 września rozpoczynają się lekcye szkolne.

A. Pazdrowski,
dyrektor, c. k. radca szkolny.